

# Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével  
**DR. VUCHETICH ENDE**  
 vezetésével

**A Romániai Magyar Népközösség lapja**

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83  
 (Dos. No. 934/1938)  
**Dr. VARNAY ELEMÉR**  
 felelős szerkesztő

## Öregek jövője

Petaín marsall üzenetét vitte a napokban az egész francia néphez a rádió. A marsall közölte, hogy ezentul minden öreg ember, tekintet nélkül arra, hogy állami vagy más szolgálatban volt, igényel birt-e arra vagy nem, — nyugdíjban részesül. Csakhamar megjelent a hivatalos lapban a törvény is, amely teljes részletességgel ismertette ezt az új szociális, mint közgazdasági szempontból egyformán nagy horderejű reformot. A törvény rendelkezései minden hatvanadik életévét betöltött férfire és önmagát fentartó nőre egyaránt vonatkoznak. Kivételnek csak abban az esetben van helye, ha valaki tudományos vagy más téren oly értékes munkásságot fejt ki, hogy ezen tevékenységének folytatása egyenesen a nemzeti közös szempontjából kívánatos. De még a hatvan éven alul is nyugdíjazhatók mindazok, akikről az egészségügyi bizottság megállapította, hogy munkaképtelenek, vagy munkájuk már nem jelent számbevehető értéket a társadalom számára.

Igy minden idős ember eljut a nyugdíj, a további szerény gond nélküli megélhetés révébe, azonban szigorúan kimondja a törvény, hogy a nyugdíjazottak nem vállalhatnak többé semminemű megfizetett munkát. Egy másik rendelkezés viszont, hogy csakis az ötvénezer frankon aluli vagyonnal bírók tarthatnak igényt a nyugdíjra. Természetesen ezen utóbbi rendelkezés ideiglenes, ha az állam jobb viszonyok közé jut, fel fogják emelni magasabbra a vagyoni határt. Most azonban gyors segítségre van szükség, mert különösen az idősebb osztály példátlanul inséges napokat él át. Ezen viszonyoknak megfelelőleg a nyugdíj is igen csekély, mondhatnánk mikroszkópikus. Háromezer-hatszáz frank az átlagos nyugdíj évente, de így is csak ereje végléges megfeszítésével tudja az ország ezeket előteremteni. Később, ha majd a gazdasági élet megjavul, módosítani fogják a törvényt, még pedig az öregek előnyére, ma azonban meg kell elégedniük azzal a kevéssel, amit az állam nyújthat.

Petaín marsall egyébként igen világos szavakkal magyarázta meg a nagy takarékoság okát. Az állam egyedül nem gyűjthet kincseket és nem tudja a nyugdíjösszegeket sajátjából előteremteni. Egy olyan országban, ahol katasztrófális a születési arány, s ahol a háború vihara szántott végig, nem lehet nagyon nagy dolgokat tétő alá hozni. Ezért a mai nyugdíjtörvényt a gyors szociális segély egy módjának kell tekinteni, de ebből a kezdeményezésből a kedvezőbb idők folyamán kiviragozhat a minden jogos érdeket igazságosan és méltón kielégítő igazi nyugdíjtörvény.

Különös kegyben részesíti e reform a mezőgazdaságot. Mert az a cél, hogy minél többen térjenek vissza az anyaföldhöz, az őstermeléshez. Csakis a föld fizetheti vissza, ami elveszett, a belterjes gazdálkodás teheti Franciaországot ismét virágzóvá és erőssé. A mezőgazdasági munkások tehát nyugdíjban részesülnek még akkor is, ha további tevékenykednek ebben a minőségben. Ugyancsak erőteljes propaganda folyik, abban az irányban is, hogy megszűnjék a városokba irányuló özönlés. Nagy kedvezményekben fognak mindazok részesülni, akik visszatérnek a faluba, hogy ismét azt a termelő munkát végezzék majd, mint atyjuk, nagyszüleik, messzi elődeik.

Ez volna az új francia nyugdíjtörvény. Igen hasznos számunkra, hogy megismertük, mert azok a problémák, amelyek a francia törvényhozást erre a reformra készítették, ma már Európa minden országában fennállanak és megoldásra várnak. Gondoskodni kell azokról, akik kikoptak az életből, akik megroskadtak, elaggottak. A régi törvények és intézkedések már nem elegendők arra, hogy boldogabb időkre szabott rendelkezéseikkel begyógyítsák e mindjobban vérző, mindjobban táguló társadalmi sebet. Nagy szociális orvoslásra van szükség, az összes állami erők egybevetésére, hogy kibékítő eredmény jöjjön létre. A feladat nehéz, de jóakarattal meg lehet oldani annál inkább, mert bizonyos haszon is származik belőle. Olyan állapot, amelynek az ifjuság és felnőtt férfi nemzedék sem vallja majd kárát. Lássuk tehát mit hozhat az egész közönség számára egy jól megalapozott friss szociális szellemmel telített, legszélsebb alapon nyugodt nyugdíjtörvény?

Igaz, hogy ilyen nagy horderejű reform hatalmas anyagi megterhelést jelent. És különösen napjainkban bármely országban csak igen nagy áldozatokkal tudnák azokat viselni az államháztartás. Van azonban eme kérdésnek egy másik arca is. Ugyanakkor amikor megterheli a pénzügy-

ket, viszont tehermentesíti a munkás-piacot. Még pedig egészen rendkívüli mértékben tehermentesítene azt, olyan szélességben és mélységben, hogy a kedvező eredmények csakhamar mutatkoznának. Hogy is állunk ma tulajdonképpen? A lét ezerféle gondjai, a megélhetés irtózatossága nehézségei közepette az öregek még jobban ragaszkodnak állásukhoz, foglalkozásukhoz, munkájukhoz, mint bármikor. Nincs reményesség és nincs semmi alap sem arra, hogy bevezessenek a jól megérdemelt öregkori pihenés révébe. Mert dolgozni kell még kivétel nélkül a mindennapi kenyérért, a puszta létért. Érthető tehát, hogy az öregek mind a tiz körmükkel belekapaszkodnak abba a sovány kis egzisztenciába, amely átmenti őket a lét vagy nemlét peremén. Igen ám, csak hogy mögöttük tolonganak az életerős férfiak s a

mindjobban meltoluló fiatalabb nemzedékek, amelyek szintén helyüket keresik a nap alatt. A több jog kétségtelenül az övék. De az öregeket sem lehet egyszerűen félrelékní, akik elég szerencsétlenek, hogy megrokkantak is még mindig ott kell állaniuk a küzdelem sorában.

Csak egy merész, szociális tartalommal telített nyugdíjtörvény vághatja el a gordiuszi csomót. Egy törvény, amely gondoskodik minden elaggott ember ellátásáról, de ugyanakkor friss levegővel tölti meg a fülledt atmoszférájú munkapiacot. Ily módon az öregek is megtalálják a jól megérdemelt pihenést, a felszabadult tereket pedig birtokba vehetik az ifjú munkaerők, hogy robbanó energiáikat teljes lendülettel a nemzeti munka szolgálatába állítsák.

## Délszlávia állig fegyverben

Mozgósítottak minden ötven éven aluli délszláv férfit — Két angol gépesített hadosztály a görög-albán határon — Megszakadt a vasuti összeköttetés Románia és Magyarország felé is

### Az iraki államcsiny súlyosbitja Anglia közelkeleti gondjait

A Journal de Genève athéni jelentése szerint a Görögországban partraszállott angolok azt az utasítást kapták volna, hogy erősítsék a görög védelmet. A lap szerint erre az utasításra azért volt szükség, mert a jelen pillanatban lehetetlenség lenne a védekezés helyett támadásba kezdeni. Ezzel a semleges svájci hanggal azonban homlokegyenest ellenkeznek azok a római, szófiai és budapesti hírek, melyek szerint a délszláv-görög-angol haderő közös nagy balkáni akcióra készül. Eszerint a Görögországban partraszállt angol csapatok már a jugoszláv határnál vannak, megfigyelő tisztjeik pedig Athén és Belgrád között tevékenykednek. Berlinben a jugoszláv mozgósítást figyelmeztetőül a német birodalmi kormány most is hangsúlyozza, hogy a helyzet tisztázását Belgrádtól várja, ez nem azt kísérik s ha a német birodalmi kormány most is hangsúlyozza, hogy a helyzet tisztázását Belgrádtól várja, ez nem azt jelenti, hogy a tengelyhatalmakat a Balkánon Anglia egy újabb háborús sakkhuzással meglepheti. Mindenesetre figyelemreméltó az angol befolyás érvényesülése a délszláv katonai készültség mozgósításában, de Belgrád még mindig megmentheti a balkáni békét, ha jobb belátásra tér a tizenkettedik órában.

A bucarestii délszláv követség tegnap megcáfolta azokat a híreket, melyek szerint a romániai jugoszláv kolóniát távozásra szólították volna fel. Ugyanakkor érkezett Belinből a hír, hogy a belgrádi bolgár követség csomagol. A német és olasz követségek személynete — legszükségesebb kivételtől eltekintve — már el is hagyta Délszlávia területét. Berlinben szombaton úgy nyilatkoztak, hogy Andrius délszláv követ, az új kormány képviselője, még nem lépett érintkezésbe a német birodalmi külügyminisztériummal. A délkelet-európai helyzet tehát — Macsek kormánybalépésével — korántsem jutott el arra a nyugvópontra, melyben a derültatok bizakodtak. Délszlávia még a magyarországi határrezekción is katonai erősítéseket eszközöl, a Duna jugoszláviai szakaszán leállították a hajóforgalmat és a Magyarországra vezető hidakat és utakat aláaknázták. Jugoszlávia a Bulgáriába vezető útvonalon, Nis körzetében és az albán-görög határvidéken hasonló nagyarányú katonai előkészületeket fogantatosított. Néhány napon belül minden ötven éven aluli délszláv férfi fegyverben áll.

A legújabb eseményekről a Rador közlése nyomán az alábbiakat jelentjük:

### Délszláv csapatösszevonások a magyar határon

Budapestről jelenti a Német Távirati Iroda: A délszláv hadvezetés a Duna és Dráva körzetében — tehát a jugoszláv-magyar határ mentén igen jelentős csapatösszevonásokat eszközölt. A Magyarországra vezető összes utakat és hidakat aláaknázták. Az utász csapatok készenlétben állnak, hogy adott parancsra az aláaknázott pontokat fölröbbságl.

**KATONASÁG SZÁMÁRA LEFOGLALTAK AZ ÖSSZES ZÁGRÁBI JÁRMŰVEKET**  
 A Német Távirati Iroda stockholmi jelentése szerint a Nya Dagilght Allehanda zágrábi értesülése

### Belgrád is beismeri a mozgósítást

Belgrádból jelentik: II. Petar király csendeltörvényt adott ki, melynek értelmében a jugoszláv haderő április 1-től állandó készenlétben áll.

### A LJUBLJANAI NÉMET KONZUL NYILATKOZATA

Belgrádból jelenti az Avala: Hans Broch ljubjanai német konzul meglátogatta a drávai bánt s a vele való találkozása után a következőket jelentette ki az újságíróknak:

Az utóbbi napok eseményei alkalmával sajnálattal kell megállapítanom, hogy egyes külföldi rádióállomások szélében-hosszában a szlovéniai német kisebbség válságos helyzetéről beszéltek és ezzel kapcsolatban alaptalan, hamis híreket terjesztettek.

szerint az ottani összes járműveket katonaság számára lefoglalták.

### "MINDEN ÖTVEN ÉVEN ALULI FÉRFI FEGYVERBEN LESZ..."

Genfből jelentik: A Tribune de Lausanne című svájci lap belgrádi értesülése szerint „pénteken éjszaka óta az összes jugoszláviai vasutvonalakat katonai felügyelet alá helyezték.

A mozgósítás folyamatban van és néhány napon belül minden 50 éven aluli jugoszláv állampolgár fegyverben lesz."

Személyesen meggyőződtem ép az említett rádióállomások által jelzett helyeken, hogy a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. Elismerés illeti meg a drávai bánás lakosságát azért a korrek, figyelmes és vendégszerető magatartásáért, amelyet az ott lakó németekkel szemben tanust.

**A JUGOSZLÁV NÉMET KÖVETSEG TAVOZASA**  
 Belgrádból jelentik: Megbízható körökből szerzett tájékoztatás szerint a jugoszláviai német követség és az összes jugoszláviai konzulátusok tagjai felhívták kaptak, hogy csütörtökön hagyják el Jugoszláviát.

A német követségen csupán dr. Fein ügyvivő

és Tuossaint ezredes katonai attasé tartózkodik. Mindketten át fognak költözni a követség főépületébe, míg a másik két épületet, amelyben a német követség tagjainak lakása volt, végleg lezárják. (Curcul)

## Belgrád még mindig vár a hivatalos válasszal

Berlinből jelenti a Rador: A német birodalmi külügyminisztériumban kijelentették, hogy sem a délszláviai helyzetben, sem Németország magatartásában nem történt változás. Német politikai köröknek az véleménye, hogy

Jugoszláviában a németellenes hangulat fokozódik. A belgrádi kormány nem tesz kézzelfogható intézkedéseket ennek megakadályozására. A belgrádi kormány nyolc napja már folytonosan küszöbön álló hivatalos nyilatkozatot ígérget. Berlintben tudnak a délszláv mozgósításról s ezt úgy fogadják, mint az eddigi történeteket is. Feleletként egy kérdésre a birodalmi külügyminisztériumban kijelentették, hogy

Németországnak tönylegesen már nincs diplomáciai kapcsolata a délszláv kormánnyal. Arra a kérdésre, hogy Andrics jugoszláv követ érintkezésbe lépett-e már a német birodalmi külügyminisztériummal, Berlinben nemmel feleltek.

### NEM SZOLÍTOTTÁK FEL TAVOZÁSRA A ROMÁNIAI DÉLSZLÁV KOLONIA TAGJAIT

Bucurestiből jelenti: A bucurestii délszláv követség közli, hogy az egyik fővárosi lapnak az a híradása, mely szerint a romániai jugoszláv kolóniát felszólították volna az ország elhagyására, téves. Ilyen felszólítás nem történt, az erről szóló híradás teljesen alaptalan.

## Allamcsiny Irakban

Bejruthból jelenti a Német Távírti Iroda: Rasid Ali el Kailani, az iraki katonaság egy részének támogatása mellett, államcsiny révén magához ragadta a hatalmat és

elfoglalta a kormányépületeket. Az ankarai rádió közölte, hogy 7 angol hadihajó érkezett a bejruthi kikötőbe. Arról még nem érkezett hír, hogy angol csapatok szálltak volna partra, de az kétségtelen, hogy az angol hajók megjelenése Kailani ellen irányul, aki közismert ellenele az angoloknak.

Londonból jelenti: Rasid el Kailani államcsinyével foglalkozva angol körökben kijelentik, hogy ez igen kénytelen helyzetet teremt Irakban Anglia számára, tekintve azt, hogy Kailani mellett van a hadsereg jelentős része. Londonban az iraki helyzetet komolyan tekintik.

### BESZÜNTETETT HAJÓKÖZLEKÉDÉS

Budapestről jelenti: A Német Távírti Iroda értesülése szerint a Duna jugoszláviai szakaszán a délszláv kormány beszüntette a hajóközlekedést.

## „Aki támad, azé a kezdeményezés előnye”

Newyorkból jelenti a Német Távírti Iroda: Az Associated Press belgrádi tudósítójának táviratát közli, mely szerint az összes fegyverfogható férfit behívták Jugoszláviában, a Vardar völgye előtti Skoplje vezető körében valaki kijelentette, hogy mostantól kezdve Délszlávia már hadiállapotban van: „Ne képzeld, hogy megvárjuk a német támadást, el kell kezdenünk a támadást, mert aki támad, azé a kezdeményezés előnye”.

### KATONAI MOZDULATOK A DÉLSZLÁV-GÖRÖG-ALBÁN „HÁROMSZÖGBEN”

Szófiából jelenti a Német Távírti Iroda: A Zora című bolgár lap jelentése szerint a jugoszláv és görög haderő, valamint erős angol csapatok a Délszlávia, Görögország és Albánia közötti u. n. „Háromszögben” összpontosítottak. A szeb, görög és angol csapatok közös terv alapján fejlődnek fel, ami-

ből kitűnik, hogy Jugoszlávia háborúra készül.

Rómából jelenti: A Messagero című olasz lap Isztambulból egy értesült, hogy két Egyiptomból érkezett angol gépesített hadosztály cselekvésre készen áll a görög-délszláv határon.

A Stefani iroda jelentése megerősíti az angol csapatok jelenlétét a délszláv-görög határon.

### MEGSZÜNT VASUTI FORGALOM

Nagykanizsára érkezett jelentés szerint Murakeresztúron keresztül megszünt a vasuti forgalom Magyarorszáig és Jugoszlávia között. A Trieszt—Budapest között közlekedő nemzetközi gyorsvonat pénteken érkezett utójára a magyar fővárosba és tegnap futott be az utolsó személyvonat, amely csak a murakeresztúri magyar kirendeltség tagjait szállította vissza a határról.

# Márciusban 718.000 tonna angol hajóúr merült a hullámsírba

A háboru eddigi szakaszán ötmillió tonna az angol hajótérveszteség Benghazi mögött hihetetlen eréllyel folyik a német-olasz előnyomulás

Newyorkból jelenti a Német Távírti Iroda: A New-York Times közli Sir Arthur Salter angol hajózási bizottsági elnök sajtónyilatkozatát. Salter szerint, az Atlanti óceáni csatát az amerikai hadiüzemekben nyerik meg.

— Ha Amerika eléri az 1919-es teljesítményt, amikor 4 millió tonna hajóteret termelt, akkor Anglia ellenállhat majd a német tengeralattjáró háborúknak.

A háboru eddigi szakaszán 5 millió tonna angol, szövetséges, vígy semleges hajóúrt süllyed el.

Ez a szám felülmúlja a világháboru első hónapjainak veszteségeit. Ha Amerika nem segíti Angliát — mondotta Salter — akkor ez utóbbi legyőzetése valószínű.

Németországnak több anyagi forrása van, mint a brit szigetországnak

s Anglia csak amerikai segítség révén multhatja felül Németországot. Jelenleg az angol hajók nagy kerülőket kénytelenek tenni a nyersanyag- és élelmiszerbevitel érdekében.

Salter meglepődését fejezte ki Roosevelt ama szándéka fölött, hogy meg fogja engedni az amerikai hajóknak a Vörös-tengeren való közlekedését, mert Anglia nagy hiányát érzi az Egyesült Államoktól kapott segélyanyag szállítási eszközeinek. (Rador)

### OLASZ HADIJELENTÉS

Rómából jelenti: Az olasz főhadiszállás legújabb hadijelentése szerint a görög fronton helyi jellegű csatározások folynak, olasz légi alakulatok földközlebeli ellenséges csapatösszevonásokat támadtak. Korfu kikötőjében zuhanóbombázók két hajót elsüllyesztettek, többet súlyosan megrongáltak. Cirenaiában a német és olasz csapatok pénteken beváltak Bengháziba és

a sikeres előnyomulás előnyeit kihasználva az ellenséges gépesített osztagokat a városon túlra vetették vissza.

Kréta szigetén egy repülőteret bombáztak meglepő sikerrel, egy állomásozó repülőgépet felgyújtottak, többet megrongáltak. A Vörös-tengeren egy kis olasz hajóegység ellenséges bombatámadás következtében elsüllyedt, Dzseda mellett pedig két olasz hajót saját legénysége süllyesztett el. A hajók legénységét megmentették.

### NÉMET HADIJELENTÉS

Libiában, mint a berlini jelentés közli — a német és olasz gépesített osztagok és páncéllakulatok erős menetben nyomulnak az észak felé visszavonuló ellenség után. Bengházit, mint ezt az olasz jelentésben is közölték, a német-olasz csapatok elfoglalták.

A város mellett zuhanó repülőgépek nagy ürméretű bombákkal verték szét az angol angol páncélos oszlopokat.

A Stuka-gépek 3 Hurricane mintájú brit gépet lelőtek. Legutóbb a német buvárnaszádok egy angol hajókaraván 18 hajóját süllyesztették el 106.500 tonna tartalommal. Egy német csatahajó az Atlanti Óceánon elsüllyesztette a Voltaire brit segédcirkálót és a Britania szállítóhajót. Felfegyverzett német felderítőgépek súlyos károkat okoznak az angol kereskedelmi hajóknak, angol vizeken több ilyen hajót megrongáltak, az egyiknek elsüllyedését is megfigyelték a Bristol-csatornában német légialakulatok bombázták Davon Mouth kikötőváros hadifortosságú célpontjait.

Több angol gép támadást kísérelt meg a nyugat-németországi partvidéken, valamennyi bombájuk azonban szabad térségre esett. Április 1 és 4 között az ellenség 42 repülőgépet vesztett, ezek közül tizenegyet a levegőben, huszonegyet pedig a földön semmisítették meg a németek. Ugyanebben az időközben a német veszteség kilenc gép volt. Március hónap folyamán a német tengeri erő 718.000 tonna ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el.

## A sajtó koronázatlan királyának szeszélyei és gyűjtési szenvedélye

Soha még nem volt hatalmasabb ur a sajtó berkeiben, mint William Randolph Hearst, akinek most bocsátották önkéntes árverésre egy fél évszázad alatt felhalmozott páratlan értékű műkincseit. Ennek az árverésnek kapcsán ismét a Hearst-család felé fordult az egész világ figyelmé. Hiszen a család félévszázad óta vezérszerepet játszott az újságírásban. Hearst maga, mint az Amerikában oly gyakran történik, kicsiben kezdte a mesterségét. De a vidéki lapszerkesztőből csakhamar newyorki szerkesztő lett, majd mindig több és több újságnak lett tulajdonosa. Végül már harmincnolc napilapja és huszonegy folyóirata volt, melyek mindegyikét ő vezette a legnagyobb gondal.

Hearst mindenütt ott volt és mindenről tudott. Páratlan munkabírással rendelkezett ez a rendkívüli ember, de amilyen követelő volt önmagával szemben, ugyanazt a lakadatlan erélyt követelte meg minden munkatársától is, akiket a legaprólékosabban kivizsgált, midőn szolgálatába léptek. Magatartása alkalmazottaival igen egyszerű volt. Aki nem felelt meg, azt azonnal elkergette, aki azonban jól végezte a dolgát, az csakhamar beférkőzött a kegyeibe. Ez pedig nem volt csekélység, mert a szigorú Hearst tudott ám nagyon szeretetreméltó is lenni. Ilyenkor autót vagy még értékesebb ajándékot adott alkalmazottainak.

Európában is sokat hallottunk már a Hearst-sajtó hatalmas szerepéről. William Randolph Hearst egyénileg is valóságos világhatalom volt. Kezdeményezéseiben adottságokkal, közhangulattal nemigen törődött. Így annak idején pusztán sajtó meggyőződése alapján szorgalmazta a spanyol-amerikai háborút, holott ellene volt az Unió túlnyomó nagy többsége. Máskor valóságos magánháborút indított lapjaiban Mexikó ellen, mert nem volt kedvére az ország bizonyos politikai állásfoglalása, Roosevelt szemében is kénykedve szerint módosította magatartását, hol dicsérte, hol kegyetlenül megbíráta. Annak idején harcba bocsátotta az Oil Companie-val is, pedig ez a hatalmas társaság az egész világot behálózta érdekszálaival. Senki más nem mert volna ennek az olaj-nagyhatalomnak hadat üzeni. De Hearst megtehette, mert ő sem volt kisebb leány az egész világot megdolgozó sajtóvilágban. Még felsorolni is hosszú, hogy mi mindennel rendelkezett ez a lapvezér. Voltak papírgyárai, gyarmati birtokai, bányái, mindenfajta üzemei, sőt még a filmgyártásban is tevékenyen részt vett.

Egy szeszély sodorta őt eme számára szokatlan működési tér felé. Hearst társaságban megismerkedett egy Marion Davies nevű fiatal leánnyal, aki valóban elragadó fiatal hölgy volt, de tehetsége egyáltalában nem állott arányban feltűnő szépségével. Hearst atyai jóindulatába fogadta a leányt, és elhatározta, hogy beviszi a filmhez, mert igen tehetségesnek tartotta. A filmrendezőknél azonban merőben ellenkező volt a véleményük, a véleményük, hogy Marion Davies nem tartják alkalmasnak arra, hogy jelentékenyebb szerepet adjanak neki.

Az amerikai sajtó koronázatlan királya igen felháborodott, mikor meghallotta ezt a lesújtó véleményt és elhatározta, hogy ő mégis filmművésznőt csinál védenéből. Azonnal kibérelt tehát egy stúdiót, Marion Davies egyéniségére szabott egy jó darabot és költséget nem kimélve azonnal megkezdődtek a munkálatok. Hearst kitűnő újságírói szemének dicséretére legyen mondva, a kísérlet fényesen sikerült. Marion Daviesnek már első bemutatkozása alkalmával óriási sikere volt, s pályafutása további során is nagyon szerette a közönség.

Hearst igazi nagy szenvedélye a műgyűjtés volt. Elmondhatjuk róla talán, hogy ő volt minden idők legnagyobb műgyűjtője. Ezt nem szellemi értelemben mondjuk, mert sokan mások jobban értették ezt a kényes mesterséget. Egy azonban bizonyos, hogy még sohasem volt senki, aki nagyobb tömegben vásárolta volna össze a művészet minden kincsét. Olvasott egy újonnan felfedezett egyiptomi papiros-tekercsről, azonnal megvettette. Egy festményreprodukcióját látta meg valamelyik művészi folyóiratában, azonnal utnak indította az ügynökét. Utazásaiban megtetszett neki egy görög kastély, megvette, lebontatta, átszállította Amerikába. Mérhetlen kincs vándorolt így át palotáiba, ahol vendégei királyok és királynők hajdani ágyaiban alhattak, Dickens íróasztalánál irhatták meg leveleiket és Cleopatra nyakékében gyönyörködhetek, ha betekintettek a vitrinbe. Azonban minden egyszer megszűnik ezen a világon. A Hearst-család február és március hónapokban eladatta a gyűjtemény legnagyobb részét. És mint most jelenti, oly nagy tömegben kerültek ezen kincsek eladásra, hogy az amerikai műgyűjtők és régiségkereskedők hosszú évekre kielégítették minden igényüket.

Tavaszi ruhákat, kabátokat **KNAPP** fest, tisztít modernül berendezett vállalata ARAD, Str. Braflanu 2-4 és Str. Episcopul Radu 10

## Csendes gyászmise Teleki Pál gróf lelki üdvéért Előkészületek az elhunyt miniszterelnök hétfői temetésére

Magyarországon minden előkészület megtett Teleki Pál hétfői temetésére. Az elhunyt miniszterelnököt nemcsak Magyarország népének, hanem a külföldnek a részvéte is elkíséri utolsó útjára. Holttestét a magyar parlament kupolacsarnokában ravalatozták fel, amelyet megnyitnak a közönség számára is, hogy a nép leröghassa kegyeletét és elbucsuzhasson a volt miniszterelnöktől. A holnapai temetésen az egyes államok külön megbízottal vagy küldöttséggel képviseltek magukat.

Igy a német és olasz kormányokat többtagú küldöttség képviseli a temetésen, a bolgár kormány pedig budapesti követét bízta meg, hogy mint rendkívüli kiküldött vegyen részt a temetésen. A német lapok különben tegnap szívélyes hangú cikkekben foglalkoztak Bárdossy László dr. magyar miniszterelnök személyével és azt írják, hogy

ő éppen olyan hűséges barátja Németországnak, mint amilyen Teleki Pál gróf volt.

Szombaton délelőtt 10 órakor a Budavári koronázó főtemplomban engesztelő szentmisét mutattak be Teleki Pál gróf miniszterelnök lelkiüdvéért. A gyászistentiszteletet a legegyszerűbb külsőségek között tartották meg. A csendes gyászmisét a Szent István bazilika plébánosa, az elhunyt miniszterelnök voltgyónatatója celebrálta. Megjelent a gyászistentiszteleten Horthy Miklós kormányzó a kormány tagjai, a diplomáciai testület és sok közéleti vezető egyéniség. A koronázó főtemplom előtt cserkészek álltak díszőrséget.

Budapesti jelentés szerint a felsőház április 8.-án, kedden gyászgyűlést tart, amelyen az elnök megemlékezik az elhunyt Teleki Pál gróf miniszterelnökről.

## Japán megelégedett a berlini és római megbeszélések eredményével

Tokióból jelentik a Domei-ügynökség: Matsuoka japán külügyminiszter elhagyván Olaszországot, kijelentette, hogy úgy a berlini, mint a római megbeszélések igen jó eredménnyel jártak.

— Egy személyes találkozó többlet ér, — mondotta Matsuoka, — mint száz diplomáciai akció.

A továbbiakban Matsuoka úgy nyilatkozott, hogy Németországgal és Olaszországgal véglegesen és pontosan meghatározottak a háromhatalmi egyezmény értelmezését és reméli, hogy ez a paktum nagy hasznára válik Japánnak is.

— Utazásom eredményei — fejezte be nyilatkozatát a japán külügyminiszter — jóval felülmúlták várakozásomat.

Az olasz lapok Matsuoka visszautazásával kapcsolatban rámutatnak a római és berlini megbeszélések jelentőségére és megállapítják, hogy a háromhatalmi szövetség ma erősebb, mint valaha.

A három szövetséges hatalom új rendet teremt az egész világon. A háború megnyerése után a három nagyhatalom ezt a célját meg is valósítja.

### KONOYE HERCEG ELŐRELÁTASA

Tokióból jelentik: Konoye herceg, japán miniszterelnök Ogura minisztert és a hadügyminisztérium egyik vezetőjét megbízta a nemzetgazdasági és honvédelmi minisztérium vezetésével. A japán sajtó üdvözli Konoye herceg e lépését, amelyből megállapítja, hogy a miniszterelnök fölismeri a jelen pillanat súlyosságát s a nemzetgazdaságnak a hadvezetessel való összehangolása szükségességét. (Rador.)

### MATSUOKA BERLINBEN

Berlini jelentés szerint Matsuoka tegnap kihallgatáson fogadta az olasz nagykövetet, aki előtt kijelentette, hogy az olaszországi meleg fogadtatás és a Mussolinivel, valamint Ciano külügyminiszterrel folytatott tanácskozásai mindig kedves és felejtethetlen emlék marad számára. A japán külügyminiszter tegnap délelőtt még megtekintett egy hadianyaggyárat, délután pedig Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel találkozott, aki villásreggelin látta vendégül.

Berlinből jelentik: Matsuoka japán külügyminiszter a délelőtti tanácskozás után tegnap délután az Anhalti pályaudvarról elindulva hagyta el a német birodalom területét. Ribbentrop német külügyminiszter a pályaudvaron szívélyesen bucsuzott vendégétől.

## Mexikó is visszautasította a német tiltakozást

Wheeler szenátor baljóslatu következtetései az USA háborúutáni sorsára vonatkozólag — Amerikai hajókaravánok indulnak a Vörös-tengerre

Mexikó-Cityből jelentik: A Német Távirati Iroda értesülése szerint a német nagykövet tiltakozó jegyzéket nyújtott át a külügyminisztériumban, amelyben az elkobzott Orinoco és Hammeln nevű német hajók visszaadását és legénységük szabadlábraheívezését kéri.

A mexikói kormány visszautasította a német tiltakozójegyzéket.

### EGY HÓNAP TERMELESE: HAT HADIHAJÓ

Washingtonból jelentik a Havas ügynökség: Az Egyesült Államok hajógyáraiban az elmúlt hónap folyamán hat hadihajó készült el, 65 ezer tonna össztartalom hajóúrral.

### AMERIKAI HAJÓK A VÖRÖS TENGERRE INDULNAK?

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a tegnapi sajtóértekezleten megerősítette a „Washington Post” című lap ama híradását, mely szerint feloldani szándékozik a közlekedési tilalmat a Vörös tengeren az amerikai hajók számára. Ezt a tilalmat Olaszország háborubalépésekor rendelte el az elnök. Roosevelt kijelentette, hogy a közlekedési tilalom feloldására a keletafrikai ellenségeskedések megszűnése után azonnal sor kerül s az amerikai hajók azután érínthetik Aden kikötőjét s a további vöröstengeti támaszpontokat.

Roosevelt úgy hiszi, hogy pár napon belül az bekövetkezik. Ilykép

az amerikai hajók hadianyagot és lőszert szállíthatnak egész a Vöröstenget bejárataig.

Az Associated Press Roosevelt fenti kijelentésével kapcsolatban megjegyzi, hogy több, mint száz amerikai hajó áll indulásra-készen,

hogy amerikai karavánok fedezete alatt, a Jöreménység fokát megkerülve a Vörös tengerre induljon. Lehetséges azonban — aggódik a lap, — hogy távolsági repülőik így megtámadhatják ezeket a hajókat.

### AMERIKA UGYANABBA A HIBÁBA ESETT, MINT FRANCIAORSZÁG

Párisból jelentik a Stefani iroda: A vichy-i kormány párisi megbízottja, de Brinon kijelentette, hogy Amerika ugyanabba a hibába esett, mint Franciaország,

amely szintén a demokráciáért harcolt, anélkül, hogy ismerte volna annak igazi jelentőségét. Roosevelt elnök beszél a demokráciáról, anélkül, hogy pontosan meghatározná annak értelmét. Egy más hibája az El-nökönek az, hogy meg van győződve arról, hogy a tengely győzelme veszélyt jelent az Egyesült Államok számára.

## Ismeri-e Ön a Hangya borokat?

Ha nem, úgy tegyen próbarendelést a Hangya főpincészetnél Aiudon vagy aradi raktáránál, Str. Andrei Muresan 7-9, ahol a legzamatosabb enyedi borok igen előnyös árban beszerezhetők

## Megrendelhető telefonon is Aiud 29 vagy A r a d 1465 szám alatt.

### MUNKANÉLKÜLSÉG ÉS INFLÁCIÓ REMÉNYEGETI A HÁBORÚTANI AMERIKÁT

Newyorkból jelentik: Wheeler demokrata szenátor Cincinnati-ban beszédet tartott, amelyben kitért Roosevelt elnök politikájára is és kijelentette, hogy az Egyesült Államok pénzemberei a háboruba akarják sodorni az országot. Akárki nyeri meg a háborút, az nagy gazdasági és szociális változást von majd maga után. A hadfelszerelési megrendelések amelyek ma 20-30 milliárd dollárra rugnak, a háború befejeztével meg fognak szünni egyik napról a másikra és így az egész világon bekövetkezik majd a munkanélküliség és az infláció.

Végül kijelentette a szónok, hogy az Anglia megsejtéséről szóló törvény nem hatalmazza fel az Elnököt arra, hogy háborút üzenjen vagy expedíciót küldjön a veszélyeztetett zónákra. (Rador.)

### AZ AMERIKAI VÁLASZ BERLINBEN

Berlinből jelentik a Rador: A birodalmi külügyminisztériumban szombaton kijelentették, hogy a washingtoni kormány válaszlát az amerikai kikötőben lefoglalt német hajók ügyében történt német tiltakozásra és megjegyezték, hogy az amerikai válasz a tiltakozásnak csak egy részére felel, míg a jegyzék többi pontjára későbbi választ ígér.

## Jótekonycelu husvéti kiállítás Aradon

Az aradi katolikus plébánia ma, április 6-án, hétfőn 7-én és kedden, április 8-án a Minorita Kulturházban kiállítást rendez. Kiállításra kerülnek kézimunkák, játékok, husvéti nyuszik és husvéti tojások egész sorozata. Valamennyi tárgy az aradi római katolikus egyházközség leány csoportjának ügyes és izléses készítménye.

Emeli a kiállítás szépségét egy asztalterítési verseny. A gyermek husvéti asztala és nagymama ünnepi uszonnája, a munkás ember asztala és egy liturgikus husvéti asztal, mind a rendezők izléséről és szorgalmáról tanuskodnak és gondolatokat akarnak adni a látogató közönségnek arra, hogyan tegye olcsón és könnyen széppé és otthonossá husvétit asztalát. A kiállítás hatóságai engedéllyel ma, vasárnap nyílik meg és kiváló alkalom olcsó, szép és gyakorlati husvét ajándékok vásárlására. A kiállítás jövedelmét az aradi plébánia jótekonycelra fordítja.

## Magyar Polgári Kör közgyűlése

Sibiuból (Nagyszebenből) jelentik: A Nagyszebeni Magyar Polgári Kör most tartotta meg évi rendes közgyűlését. Ezzel működésének ötvenhétedik évébe érkezett a Magyar Polgári Kör és amikor visszapillantott múltjára, egyáltalán meghatározta további tevékenysége, tervszerű építőmunkája irányvonalait.

Köböri József dr. ügyvéd, a kör elnöke nyitotta meg a közgyűlést és megállapította, hogy a tagok megértik és átértékelik a vállalt munka jelentőségét. György Béla nyugalmazott igazgató-tanító titkári jelentésében — már mint az egyesület egyik legrégebbi tagja is — visszapillantást vetett az utra, amelyen a kör eddig haladt és amelyen továbbra is haladnia kell. A jövőben is társadalomsegélyező munkára van szükség és a szomszédsgok ügyének felkarolásán kívül a teli melegedők, az árvák támogatása és a megszorultak utbaigazítása, istápolása fogják jelezni ezt a munkát. Veress István nyugalmazott tanító a zárszámadást terjesztette be s utalt azokra az anyagi forrásokra, amelyekből a munkát megvalósítani lehet. A kör négyezeröttszáz művet fellelő könyvtáráról Kosztela Ferenc mérnök, Ulrich Gyula nyugalmazott tanító és Páll Sándor mérnök adtak jelentést. A város magyar társadalma élénk érdeklődéssel látogatta a terjedeleme és értékre nézve egyedülálló figyelemreméltó könyvtárt. Ezért volt szükséges ennek újból való rendezése is, amely a könyvtárosok egész nyári idejét lefoglalta. Munkájukért köszönetet szavazott a közgyűlés.

**FORUM**

ARAD a nagyjelmek színháza. Tel. 20-10

Ma utójára!

A legfelsőbb német hadvezetőség filmje

4.7. sz. UFA-híradó.

## A NYUGATI GYŐZELEM

A nagy érdeklődésre való tekintettel, az előadások kivételesen d. e. 9 és 11:30-kor és d. u. 1, 3, 5, 7, 15 és 9 óra 30 perckor kezdődnek. — Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek

# A kórszerű gyógyítás útján

## A betegség és a lelki tényezők — Martini professzor érdekes megfigyelései — Gyógyszerek, amelyek nem gyógyítanak

A Deutsche Medizinische Wochenschrift-ben Paul Martini foglalkozik a modern orvost és a laikus közönséget egyaránt érdeklő terápia problémákkal. A kitűnő szak-közlemény már csak azért is időszerű, mert még mindig túlságosan a tüneti kezelések uralmodnak a nagy gyakorlatban és a versengő orvosi irányzatok gyakran ellentétes felfogásainak közepette hol a természettudományos, exakt, fizikai-kémiai, de biológiailag gyakran hiányos kórszemlélet látszik a legkielégítőbb módszerek, hol pedig a tulzó pszichomonta felfogás javára billen a mérleg.

A gondolkodó orvos állandóan kénytelen a test-lélek problémáival foglalkozni. Erre a dualizmusra kell tekintettel lennie diagnózisában és erre kell alapítania terápiáját, azaz gyógyítási módszerét is. Már most az orvosi gyakorlat szempontjából

a betegség lelki tényezőjeként célszerű az egyéni vonásokat, a körkép individuális színeit, ismételtetlent, megjelenési formáját tekinteni.

Igy tehát minden betegségnek két oldala van: egyik a szervezetnek típusos, minden embernél hasonló, általános reakciója, — a másik a beteg jellemének, lelki alkátának, egyéniségének befolyása a különben fiziológiai törvényszerűségek jegyében lefolyó körképe

### „Bagatell-betegségek”

A tulzó irányzat szerint minden beteg annyira különálló eset, hogy nem is hasonlítható egy másik körban szenvedőhöz, tehát mindenkit személy szerint másképp kell kezelni. Ennek az egyeduladságnak a cáfolatára elegendő hivatkoznunk az ugynevezett „bagatell-betegségekre”.

A nátha, gyomorrontás, fogfájás, reumás fájdalmak tisztán szervi betegségek és kívül állnak a lelki hatások és befolyások területén.

Igy van ez még számos sebészeti megbetegedéssel is. De legalább ugyanannyi azon betegségek száma, amelyeknek lefolyását a lelki magatartás árnyékolja be.

Az az orvos, aki elvből és teljesen hamis természet-tudományos (rendszerint inkább egyszerűsített, kényelmi szempontból) egyeduladsággal lebecsüli a pszichikus hatások szerepét és az ilyen kórszemléletet az ábrándok és ködök fávalatába szeretné száműzni, igen rossz orvos lesz. Ha történetesen tudományosan is dolgozik, csak tökéletlen ismeretekre tesz szert és megállapításai, értéktelenei, tudományos megbízhatósága erős megszorítások közé esik, hiszen a lehetőségek igen fontos területét eleve kizárja tapasztalati köréből.

### A HELYES KÖZÉPÚT

Minél kevesebb része van a léleknek a betegségben, annál szabályszerűbben folyik az le, tehát annál inkább azonos megjelenésű az a legkülönbözőbb típusu emberknél.

A lélek tehát a rendbontója a mi kényelmes fiziko-kémiai gondolkodásunknak: az egyetlen, a megfoghatatlan, a kiszámíthatatlan, ex-lex-elem.

Ropant egyszerűvé tehetnők a terápiai problémákat, ha egyszerűen el lehetne sikasztani a pszichét. De ez teljességgel lehetetlen, mert senki sem mondhajta meg adott esetben, hogy a körkép milyen mértékben függ lelki tényezőktől, kedélyéleti hatásoktól. Keresnünk kell tehát olyan utat, amely kivezet ebből a kétségbeesés helyzetből, még akkor is, ha ez csak kerülő ut lenne.

Ez az ut Martini szerint a beteg előre-megfigyelése.

Az orvosnak ismernie kell páciensének lelki reakció-készségét és egész lelkivilágát. Csak így fog eligazodni annak különböző bajai alkalmával. Itt is kiviláglik, hogy a jó háziorvost nem pótolhatja senki más.

A háziorvosi intézmény az egyedül helytálló kezelési ideál, — a hivatalos tömegrendelés pedig a lehető legrosszabb feltételeit adja a célszerű betegellátásnak.

Átársadalmi biztosítások csak úgy jutnak egészségügyi szempontból korszerű magaslatra, ha az orvosok számának jelentékeny szaporítása és az orvosi nívónak megfelelő anyagi ellenszolgáltatás útján lehetővé tesszik a háziorvosság intézményes megvalósítását.

Ha utakat keresünk, amelyek a lélek individuális hatásai alól kibúvót jelentenek, ha tehát rendszeres, szabályokat állító tudományos terápiaa törekszünk, akkor összehasonlításokat kell végeznünk, mert ezek nélkül minden terápiai kutatás értelmében lenne. Az ideült betegségekről megint csak a már idézett „előre-megfigyelés” lesz a döntő. Csak akkor mondhajunk bíralatot valamely gyógyítási módszer értékéről, ha körülbelül tudjuk,

miként reagál a beteg minden beavatkozásra, gyógyszer, kezelés nélkül.

Csak akkor ítéltethetjük meg tárgyilagossal helyességgel valamely új gyógyszer értékét, ha láttuk már betegünket gyógyszeradás nélkül vagy szerekkel kezeltén.

### A GYOMORFEKÉLY

Igen tanulságos betegség fejtegetéseinek szempontjából a ma oly elterjedt gyomorfekély, Mai kritériumaink a gyomorfekély gyógyulási folyamata szempontjából sok

### JELEMHIBÁK HATÁSA A SZERVEZETRE

A test a lélek kölcsön hatással mindinkább nagy jelentőségre jutnak a modern kórtani felfogásban.

Még a fertőzéses és mérgezőes betegségek sem mentesek a lelki befolyás alól.

Az akaraterő, a bátorság, a hit és remény, az acélos jellem: mind kihatnak az élettani működésekre. Éppen így a kedélyéleti hullámzások is.

Jelemhibák, rossz lelki tulajdonságok, fogyatékosságok szervi betegséget idézhetnek elő.

Az az orvos tehát, aki egyoldaluan csak az élettani működéseket iránt érdeklődik, csakhamar sémák közé szorul és receptírő mesteremberré válik.

De az ellenkező végtől is óvakodni kell: aki mindent a láthatatlan lélekre fog, az feladja a természettudományos, szolid támpontot és sokszor üres individualizmusba ful.

A pszichomonta beállítottág mellett ugyan el-elvész az orvos érzéke a szabályosság és törvényszerűség iránt, nem szentel kellő figyelmet az egyéni sajátosságok mögött rejtőző és mindenkinél közös elemekre.

Az ideális orvosnak feltétlenül egyesíteni kell magában a két elvet: legyen abszolút, exakt természet-tudós és egyben ösztönös lélekkereső

kal tökéletesebbek, mint még néhány évtizeddel ezelőtt. Ezt a röntgenvizsgálatnak és a „gyomortükrözésnek” (gasztrosztopia) köszönhetjük. Minden tapasztalt orvos tudja, hogy nagy és mély gyomorfelekélyek néha váratlanul jól gyógyulnak, tehát

nem a fekély bontani méreteitől függ annak jóindulatusága vagy veszélyessége.

Mi következik ebből a gyógyítás szempontjából? Az, hogy

nem állíthatjuk semmiképpen sem diétás vagy gyógyszeres kezelésünk fölényét egyéb kezelésekkel szemben,

ha előbb nem győződhetünk meg arról, mennyire gyűlyt volna magától a fekély pusztá nyugalomra vagy durvább étrendi hibák elkerülésével.

Az elfogultatlan orvosi tapasztalat szerint a gyomorfelekélyesek háromnegyed része fájdalommentessé válik minden kezelés nélkül is, már az első 3—4 nap alatt.

A fekély gyógyulásának kritériuma tehát nem a fájdalomérzet. „Gyógyulásról” csak röntgenvizsgálat és gasztrosztopia után beszélhetünk.

A terápia hatás megítéléséhez tehát igen éles orvosi iudicium szükséges. Legnagyobb akadályja ennek az a ma, sajnos, igen gyakori szokás, hogy a betegeket egyszerre többféle gyógyszerrel is tömők.

Ha egy tüdő tuberkulózisban szenvedő egyén a sanatóriumi nyugalom és ápolás mellett még legmellben is részesül és aranyinjekciókat kap — hogyan győződjék meg az orvos, hogy melyik eljárás volt az igazán hatásos?

## Királyok, királynők, császárok, cárok az egykori világháború még élő tanui

A németországi Coburgból érkezik a hír, hogy Ferdinand volt bolgár cár friss erőkben és kitűnő egészségben ünnepele meg nyolcvanodik születésnapját. Hitték, hogy az egykori bolgár cár már nincs az élők sorában. Ferdinand ugyanis már 1918-ban lemondott a trónról Boris fia javára és azóta alig lehetett továbbí sorsfutásáról hallani. A volt cár közvetlen a háború után nagyobb utazásokat tett, majd véglegesen letelepedett Coburgban, ahonnan családja származik. Lemondott a politikáról, minden egyéb közéleti tevékenységről, még társadalmi életet sem élt, kizárólag tudományos buvárkodással töltötte minden idejét. Most azonban, hogy átlépte nyolcvanadik esztendőjét, mégsem zárkotható el az elől, hogy tisztelői fényes ünnepségben üdvözöljék e napon. Ott voltak az előkelő társadalom képviselői, ott volt Coburg egész népe és megjelent az ünnepségen a német haderő nevében egy katonai küldöttség is. Ferdinand cárt ugyanis vezérezredessé nevezték ki a német hadseregben az elmúlt világháború idején. Ferdinand kitűnő kedvben fogadta az ünneplésre megjelent küldötteket, érdeklődéssel beszélgetett velük ama régi dolgokról, amelyekről már csak igen kevesen mondhaják el, hogy szemtanui voltak, résztvettek bennük. Hiába egyre gyérül azoknak sora, akik fly fontos szerepet játszottak, mint az egykori bolgár cár. A halál elvégzi aratását még azok között is, akak koronát hordoznak a homlokukon. Bizonyára ezek voltak gondolatai a magas koru Ferdinandnak is, aki az ünnepségek után ismét visszatért a magánosság-hoz, hogy ezentul már csakis tudományos érdeklődéseinek szentelje még hátralevő napjait.

Megélte a második világháborút Vilmos volt német császár, a doomi remete is. És megélte azt is,

A nehézség ellenére is sikerült azonban Martini-nél gondos megfigyelések és az irodalom áttanulmányozása alapján megállapítania, hogy az aranyinjekciónak tüdőtuberkulózisnál semmi-féle gyógyhatása nincsen.

### ORVOSI ELFOGULTSÁGOK ÉS MEGSZOKÁSOK

Sajátságos, hogy vannak eljárások és kezelési módok, amelyek szinte évdizedeken át tartják magukat, anélkül, hogy azoknak komoly alapjuk lenne. A sablonos orvoskodás, a gondolatnélküli séma-alkalmazás, a megtanult-hoz való ragaszkodás — az a merev „üzemszerű” betegkezelés, amely gyári áruként alkalmazza a medicinát, macakcul kitart sokszor értelmetlen eljárások mellett.

Kitűnő példa erre az, amit Martini az ugynevezett vérzészillapítóokra vonatkozólag felhoz.

Elmondja, hogy sokat fáradozott a „vérzészillapítószerek” hatásának elfogadható magyarázatán. Tudjuk, hogy a kalciumot, hisztidint és egyéb szereket milyen gyakran alkalmazzák például tüdővérzésnél. A tüdőszanatóriumok nem tudtak kellő felvilágosítást adni. Az orvosok nem állították, de nem is tagadták e szerek hatásosságát, csak elismerték, hogy

éveken át gondolkodás nélkül, merő szokásból adták a betegeknek.

Az összehasonlítás lehetősége nem volt meg, hiszen kivétel nélkül minden tüdővérzést így kezelték. Martini ezen megdöbbenve, másfél év óta megtiltotta, hogy klinikáján ilyen szereket alkalmazzanak. S ezen idő óta az a benyomása, hogy e szereknek semmi hatása nincsen.

Nemcsak az bűn, ha ismeretlen hatású szerekkel próbálkozunk embertársainkon, hanem

ugyanakkora mulasztás, ha szereknek vagy módszereknek olyan hatást tulajdonítunk, amelyekkel azok nem bírnak.

A gyógyszeripar évről-évre elárasztja a piacot a felmagasztalt készítmények tömegeivel. Azok a szerek azonban, amelyek egy évtizeddel ezelőtt szaktekintélyek agyondicsérték és állítólagos eredményeikkel a bizalom fénykörébe jutattak, ma már nem léteznek; új szerek fénykörébe jutottak, ma már nem léteznek; új tudományos érvekkel igyekszünk elfogadhatóvá tenni azokat

és ha néha a beteg tudta nélkül konyhasódatot adunk a jelzett szer helyett, csodálkozva tapasztalhatunk azonos hatást!

Igen tanulságos esetet mond el Martini. Egy berlini beteg, aki gyomorfelekélyben szenvedett, elégedetlenkedett, mert megtagadta tőle a novoprotein-injekciókat, amelyekkel évekkel előbb egy másik orvos eredményesen kezelte. A beteg meg volt győződve arról, hogy rajta csak ez a kúra segít és állandó elyiselhetetlen fájdalomról panaszkodott, Martini végül is kénytelen volt engedni és feskendőhöz nyult, de a novoprotein helyett közönséges konyhasódatot feskendezett a beteg bőre alá. A páciens diadalmasan közölte, hogy „fájdalmait mintha elfújták volna”...

Kétségtelen, hogy a vázolt elfogultságok és egyeduladságok nem sok épületet és örvendetes vonást hordoznak. De sürgetnünk kell, hogy a terápia kutatás a jövőben több tárgyilagossággal és elfogultatlanabbul haladjon a tapasztalati és oki kezelések utvesztői között a harmónikus gyógyítás eszménye felé. Dr. Weninger Antal

hogy visszatérhessen hazájába, ahol majd honi földben nyugodhat, ha egyszer örökre lezárja szemeit. Hollandia elfoglalása után a volt császár hazatért és most egy festői szép vidéken levő kastélyában él szintén emlékeink.

Kevesebb megnyugtató életet él Vilma volt hollandi királynő. Ő a háború viharos napjaiban Londonba menekült, ahol bizony elég hosszú időn át keserves napokat töltött. Kénytelen volt sokadmagával meghuzódni a Claridge szálloda egy szobájában, amelyben csak egy függöny választotta el a többi hölgytől. Itt húzódott meg egy keskeny sárga selyempamlagon, míg kedvezőbb szállás akadt a számára. De ott is kénytelen volt átszervezni a bombatámadások leghevesebb korszakát, mindaddig míg áthajozhatott az Ujvilágba. Vilma királynő jelenleg valahol Kanadában lakik.

Az egykori világháborút megélt királyok között legszerencsésebb sors jutott osztrályrésziül Gusztáv svéd királynak. Az ő országa a múlt háboruban is mentesült minden hadi bonyodalomtól, s mentesült most is — legalább eddig — a háborútól. Svédország máig is fentarhatta teljes semlegességét, így Gusztáv király továbbra is változatlanul hodolhat nagy, de legkevésbé sem veszedelmes szenvedélyének, a teniszsportnak. Még két évvel ezelőtt is megnyerte az első díjat az öreg fiuk versenyén. Mert bizony öreg fiu már ő, állapíthatjuk meg királyi személye iránti teljes tisztelettel. Legöregebb az összes királyok között. Most töltötte be nyolcvanharmaidik esztendőjét. De az ő egészsége és politikai szerencséje legjobb reménységet nyújt arra, hogy még soká vezethesse népét, amely ennyi viharvert évtizedek után is, a boldog békének örönd.



# HIREK

## SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György  
Emineșcu-utca 8, Telefon 17—11.

### ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—  
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre  
900.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-  
évre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre  
40.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-  
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes  
előfizetési díj kétszerese.

## Szamárful

nemcsak az, amely a csacsi fején ékeskedik és nem kizá-  
rólag az, amelyet a hévelujjal a halánték melléké illesztett  
két tenyerüknek lóbalásával tréfából, gunyból, vagy mások  
tudatlanságának komoly formában való lebecsülésére jel-  
képeznek az emberek.

Az egyik könyvtárból a minap nemcsak belső tartal-  
mára, hanem árára nézve is értékes művet kölcsönöztem  
ki. A könyv tele volt számárfullel. Az, aki előttem olvasta,  
sok helyen behajította az egyes lapokat az egyes olvasások  
abbahagyásakor, hogy aztán tudhassa, hol folytassa. Nos,  
az ilyen behajított könyvlap a harmadik fajta számárful.

Igazibb számárful ez annál, amelyet a szürke csacsi a  
fején hord és annál is, amelyet tenyérrel mutogatnak.

Valódi számár az, aki nem tudja magának másképpen  
megjegyezni, hogy meddig jutott az olvasásban, csak ha a  
könyv lapjait behajtogatja. Aki a könyvet szereti és be-  
csüli, az nem ékteleníti el és nem rongálja meg azzal, hogy  
oldalait megtöri. Még a régi, használt és olcsó papírra nyom-  
tot könyvekben is csunya és lézletlen a számárful, an-  
nál elítélendőbb cselekedet, ha valaki drága diszmvéket  
csufít el számárfullel. Aki nem tudja megjegyezni ma-  
gának, hol hagyta abba az olvasást, használjon könyvjel-  
lehet az régi levél, vagy újságról letépett papírsáv is, ame-  
lyet a lapok közé tesz.

Barátom, ha valamely ismerősöd visszahozza kölcsön-  
adott könyvedet, nézd meg, nem rondította-e el számár-  
fullel. Ha megtette, joggal mondhatod neki:

— Kérem, a könyvben felede névjegyét.

HAFIZ ETNEKIR

— Ujjoncok eskütétele. Timișoaran (Temesvá-  
rott) tegnap délelőtt ment végbe az ujjoncok ünne-  
pélyes eskütétele. Az ujjoncok a megyei prefektura  
előtti tere vonultak fel, amely ebből az alkalmából  
záslódiszt öltött és a téren tribünöket emeltek a ha-  
tóságok képviselői számára. Istentisztelet és szentbe-  
széd után az ujjoncok felekezetiük elkészése előtt fele-  
sküdtek. Barzotescu Emanuil tábornok intézett ezután  
buzdító szavakat a katonákhoz, végül diszfevonulás  
volt. Aradon ugyancsak tegnap délelőtt esküdtek fel  
az ujjoncok. A katonai ünnepséget a Catedralai-téren  
istentisztelet és szentbeszéd előzte meg, mindkettőt  
Magier Andrei dr. püspök mondotta. Az ujjoncok a  
városháza előtt diszfevonulást tartottak, a tisztelgést  
a katonai és polgári hatóságok fogadták.

— A nyilvános helyiségeket a fővárosban éjjelkor be-  
kell zárni. Bucurestiből jelentik, hogy a fővárosi katonai  
parancsnokság rendelkezést adott ki, amely szerint a nyil-  
vános helyiségeket a fővárosban éjjeli tizenkét órákor kell  
bezárni és ugyanakkor véget kell érni az összes előadások-  
nak. Az utcákon való közlekedést úgy a járőrök mint a  
járművek számára éjszaka egy óráig engedélyezték.

— Virágvasárnap a katolikus templomokban. A timi-  
șoarai (temesvári) katolikus templomokban az ünnepi bar-  
kaszentelés és a kapcsolatos körmenet ma a következő  
időpontokban tartják: A püspöki székesegyházban 10 óra-  
kor, a gyárvárosi plébániatemplomban fél tíz órákor, az  
Erzsébetvárosban 9, a Józsefvárosban fél tíz órákor, a  
10 órákor, a ronati templomban pedig ugyancsak 10 óra-  
kor. Körmenet után mindenütt ünnepélyes nagymisést tar-  
tanak. Virágvasárnapot az aradi katolikus hívek ma Pacha  
Ágoston megyéspüspökkel élükön ünneplik meg. A főpap  
pénteken este érkezett Aradra és ma délelőtt fél 10 órákor  
a minoriták templomában a barkaszentelés szertartását  
végzi, ugyancsak ő vezeti az ezzel kapcsolatos körmenetet  
is. A barkaszentelés után következik az ünnepi mise, 10  
órákor, amelynek tartama alatt a templomi kórus énekel.

Félmillió lei értékű árut koboztak el egy aradi keres-  
kedőtől. Schuller Hermann aradi kereskedőtől a vizsgáló-  
bíró 500 ezer lei értékű edényárut kobozott el, mert a  
kereskedő, akinek Aradon a General Gligorescu-utca 4—6.  
szám alatt van üzlete, a vád szerint a kereskedelmi szabó-  
társ-törvénybe ütköző cselekedetet követett el.

— Elhunyt járásbírósi tisztviselő. Sanca (Szöke-  
falu) kisküküllőmegyei községben elhunyt Hegyi József  
nyugalmasított dicsőszentmártoni (dicsőszentmártoni) járás-  
bírósi tisztviselő 71 éves korában. A község magyar tár-  
sadalmaának ószinte részveje mellett tették, a gyász-  
szertartást Salamon Lajos római katolikus plébános vé-  
gezte.

A MUNKATÁBOROKBAN ELŐÍRT MUNKA. Fő-  
városi jelentés szerint a hivatalos tppban rendeltetvény  
jelent meg a munkatáborokban előírt munka elvégzéséről.  
Azokat, akiket a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok  
a munkatáborokban való internálásra büntetnek, a megyei  
vagy rendőrségi fogházak különleges osztályaiban osztyák  
be munkára. Az internáltak kötelesek a munkát elvégezni,  
azonban a rendes foglyoktól elkülönítve.

— Uj magyar követ Pozsonyban. A Slovák című lap  
beszámol arról, hogy borosháti Kuhl Lajos dr., az uj po-  
zsonyi magyar követ látogatást tett Tuka dr. szlovák mi-  
niszterelnöknel, akinek átnyújtotta megbízólevelét és ki-  
hallgatást kért a köztársasági elnöknel. Magyarország uj  
követét Tiso elnök is fogadta.

— Orvosi hír. Dr. Kállai Béla csecsemő- és gyermek-  
orvos specialista, volt poliklinikai főorvos, rendelőjét Bu-  
curestiből Arad, Bul. Gen. Dragalina 16, I. em. helyezte át.  
Rendel 9—10 és 3—5-ig.

— Koszorúmegváltás. Dömötör Tihamérné elhunya  
alkalmából Wiegandné és Pető-család koszorúmegváltás  
címén ötszáz leit adományoztak magyar szegények támo-  
gatására s az összeget eljuttatták a Magyar Népközösség-  
hez.

— Kifosztották az éléskamráját. Dicsőszentmárton-  
ból (Dicsőszentmártonból) jelentik, hogy ismeretlen  
tettesek éjszaka álkulcs segítségével behatoltak öz-  
veg Gyalayné lakására és kifosztották az éléskam-  
rát. Az özvegyasszony és leánya nem ébredt fel a be-  
törőjárásra és csak reggel vették észre megdöbbenés-  
sel, hogy csekélyke élelmiszertartalékukat ellopták. A  
nyomozás folyik.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr.  
Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz  
emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdal-  
maknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei.  
Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában  
kapható.

— Az evangélikus egyház presbiteri konferenciája. A  
timisoarai (temesvári) evangélikus egyház presbitereinek  
rendes havi összejövetelei hosszabb szünet után újból meg-  
kezdődnek. Az első összejövetel holnap, hétfőn este nyolc  
órákor lesz az egyházközség uj gyülekezeti termében. Elő-  
adást tart Wachsmann Alvin dr. felügyelő.

— A harmadik zsidóörvény Magyarországon. A po-  
zsonyi Uj hírek című lap értesülése szerint Magyarorszá-  
gon még ebben az évben bevezetik a harmadik zsidóör-  
vényt. A lap idézi Lukács Béla, a kormánypart elnökének  
adatait, amely szerint az ország lakóinak öt százaléka  
zsidó, de viszont az ő kezükben van a nemzeti jövedelem  
30 és a nemzeti vagyon 35 százaléka. Hangoztatja a lap,  
hogy a második zsidóörvény sok kijátszásra adott alkalmat  
és ennek következtében szükségessé vált a harmadik  
zsidóörvény megalkotása.

— Anyakönyvi hírek. Aradon: Születtek: Szomorú  
Antal, Filimon Mária, Iru Elvira, Gerner Anna, Man Dinu,  
Lingurar Moise, Csermák Károly és Boari Teodor. Házasa-  
got kötöttek: Covaci József napfény és Lingurar Mária,  
Botici Joan napszámós és Kaufmann Borbála, Halász  
Mátyás napszámós és Illés Erzsébet, Ballner József kovács  
és Kolozsy Sarolta. Meghaltak: Jacob Salvator dr., özvegy  
Sugár Józsefné, özvegy dr. Papp Ferencné, özvegy  
Schwartz Pálné, Kőszeghy Emil, Schindler Józsefné, özv.  
Tischler Pálné, Kiss Mátyásné, Vass Zsuzsánna, Marie  
Gheorghie, özvegy Pálinkó Istvánné, Zvonar Anna és özv.  
Ludosanu Jánosné.

Husvétii ajándékát legnagyobb választékban

**Joanovicu és Hartmann**

ékszerész cégnei szeresheti be. Arad, Bul. Reg. Maria 26

Nagyszabású utépítési és építkezési tervet dolgozott ki  
Arad városa. Közöltük, hogy Arad város 127 millió költsé-  
gvetését jóváhagyták Bucurestiben és hogy ennek az  
összegnek jelentős részét utépítésre és a városi középüle-  
tek rendbehozatalára fordítják. Az erre vonatkozó tervek  
elkészültek és az egyes városrészek, főleg külvárosok ut-  
jait és utcáit az alábbi költségekkel hozzák rendbe, illetve  
építik meg: Pernyáva 9.700.000, Sága négy millió, Buzsák  
6.930.000, Gáj 7.970.000, Tisztviselőtelep 3.400.000, Mos-  
sótzy-telep 6.900.000, a Vár, illetve a Maros tulsó partján  
lévő városrész 1.150.000, a Felsőtemető és repülőter kö-  
zötti utszakas 3.600.000, a simándi-ut a moztól a vámgig  
100 ezer lei. Mindezeket az utépítéseket az ötven millió  
kölcsönből végzik. A meglévő utca-úlévezetek kijavítására  
5.189.200 leit fordítanak. 330 ezer lei költséggel a Felső-  
temetőben, a román részén keresztül vezető utat kövezik  
ki. A kiköveztelen utcákban átjárókat készítenek 348 ezer  
lei költséggel. A Curtici (Kürtös), Turnu (Tornya) és  
Bođrog felé vezető utakra 1.200.000 leit költenek. A kül-  
városi utcákat 200.000 lei értékű homokkal teszik sár-  
talanná, a parkokban a sétautakat pedig 75 ezer lei értékű  
víz poronddal szórják be. Egyéb utcaúlévezet-javítások  
három millió leibe kerülnek, csatornázási költségek gyán-  
tán 680 ezer lei szerepel az előirányzatban, a Veliču-  
utca-ba történő vízvezeték szerelési munkálatok és csator-  
názás 250 ezer leit igényelnek. Különböző középületek  
rendbehozatala, renoválása 3.400.000 leibe kerül. A Mos-  
sótzy-telepi és gáji moziknak népfürdőkké történő átala-  
kítása 3.600.000 leit emélt fel. A városi modernizálására  
12 millió leit kell költenek.

Timișoara-Józsefvárosban

**'Csillag'-gyógyszertár**

átköltözt

szembe a piac tulsó oldalára  
Piața Dragalina 9, Martin-féle sarokház.

## Virágvasárnap

ünnepeit üljük meg ma. Ezernyi kéz palmaágot lenge-  
tett és ujjongva felharsant a Hozsánna, amikor ezen a  
napon Jézus Krisztus diadalmasan bevonnult Jeruzsá-  
lembe. Rügyfakasztó tavasz idején, amikor jórészt  
már teljes virágzásban pompáznak a fák és a tavasz  
diadalmas verőfénye uj életre keltette a természetet,  
üljük meg ezt az ünnepet. Diadalt, győzelmet jelente-  
nek a palmaágak és ha a Megváltó diadalmas bevonu-  
lója után csakhamar a nagycsütörtölki véres verejték-  
csöppek festették pirosra az ünnepi palmaágakat,  
mégis elkövetkezett Husvét napja is. Krisztus értünk  
való kinszenvedésének és a megváltás nagy művének  
hetét vezeti be ez az ünnepe, megkezdődött a nagyhét.  
A katolikus templomokban a bibliai palmaágakra eme-  
lékeztető bárkát szentelik mindenütt és kapcsolatos  
körmenetet tartanak, a diadalmas jeruzsálemi bevonu-  
lás emlékeként.

— Nagyhéti bűnbánati istentiszteletek a református  
egyházban. Nagyhét minden napján bűnbánati istentiszte-  
letet tartanak a timisoarai (temesvári) református egy-  
házban sorozatos bibliamagyarázattal. Mindennap egy a  
templomban, mint a gyárvárosi imateremben lesz isten-  
tisztelet. A templomban hat órákor, a gyárvárosban hét  
órákor. A templomban tartandó istentisztelet sorrendje a  
következő: Emberek Krisztus szentelésében. Hétfőn:  
Judas (Máté 27:3-ig), tartja Bereczky Sándor lelkész.  
Kedden: A főpapok (Máté 26:62—66), tartja Debrecezi  
István vezetőlelkész. Szerdán: A sirató asszonyok (Lukács  
23:27—29), tartja Bereczky Sándor lelkész. Csütörtökön:  
A fiát vesztett anya (János 19:25) tartja Debrecezi Ist-  
ván vezetőlelkész. Pénteken: A gyászoló asszonyok (Luk.  
23:55—56) tartja Bereczky Sándor lelkész. Szombaton: Az  
árván maradt tanítványok (Luk. 24:19—21) tartja De-  
brecezi István vezetőlelkész.

— Aki tulsokat evett vagy ivott és ezért rosszul érzi  
magát, annak egy pohár természetes „Ferenc József” ke-  
serűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a  
beleit és felrisszítja az egész szervezetét. Kérdezze meg or-  
vosát.

— Bíróság elé állították, mert drágán árulta a páln-  
kát. Tanase Alexa aradi korcsmáros, akinek Miron Costin-  
utca 20—22. szám alatt van korcsmája, a törvényszék mel-  
lett működő különleges bíróság elé állították, ahol a keres-  
kedelmi szabotázs-törvénybe ütköző ügyeket tárgyalják,  
mert a pálnkát a megengedettnél magasabb árban ár-  
sította.

— Munkásszerencsétlenség Mediason (Medgye-  
sen). Medias (medgyesi) tudósítónk jelenti: Sulyos  
szerencsétlenség áldozata lett Serban G. szövögyári  
munkás. Serban a működésben lévő szövögyépnél fog-  
lalatoskodott, amikor a kerekek között megpillantott  
egy pléhdarabot. Ki akarta emelni, de oly elővigyázat-  
lanul hajolt utána, hogy a gép elkapta jobbkeztét s uj-  
jait többől leszakította. Serbant kórházban ápolják.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Vasárnap, április  
6-án Timișoaran (Temesvárott) a következő  
gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvá-  
rosban az Irgalmasok gyógyszerára, Gyárvárosban a  
Jahner R.-gyógyszertár, Erzsébetvárosban a Maria-  
gyógyszertár, Józsefvárosban az Ungváry-gyógyszertár,  
Mehalában a Corvin-és Ujkisodán a Panajoth-  
gyógyszertár. Aradon a következők az ügyeletes  
gyógyszertárak: Weisz (Avram Iancu-tér), Janka  
(Regele Ferdinand-ut) és Dick (Marasesti-utca).  
Hétfőn, április 7-én Timișoaran (Temesvárott) a  
következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálá-  
tot: Belvárosban a Salvator-gyógyszertár, Gyárvá-  
rosban a dr. Kovács-gyógyszertár, Erzsébetvárosban  
a Roxin-gyógyszertár, Józsefvárosban a Braun  
gyógyszertár, Mehálaban a Corvin és Ujkisodán Pa-  
najoth Ernő gyógyszerára. Aradon az ügyeletes  
gyógyszertárak a következők: Földes (Emineșcu-ut-  
ca), Rozsnvai (Avram Iancu-tér) és Kárpáti (Regele  
Ferdinand-ut).

Az aradi missiótársulat

**husvétii  
háziipari kiállítása**

a Greceanu-utcában

Nyitva vasárnap és hétfőn  
délelőtt 10—1-ig és d. u. 5—7-ig

## Képkölcsonzó R. T.

Amszterdamban új művészeti bolt nyílt meg nemrégben: a Képkölcsonzó R. T. Az ötlet nem új: Amerikában már néhány év előtt megpróbálkoztak vele egy nagy szálló. A bolt aránylag jutányos összegért bérbe ad magánosoknak művészi festményeket hetekre, hónapokra. A műbarát tetszés szerint válogathat régi klasszikusok és hipermodern futuristák között. Képvisele van a képek között minden irány. Ha valakinek annyira megtetszik egy festmény, hogy meg akarja tartani magának, meg is veheti kivételesen. Magánosok, szállók, sőt iskolák is sokfelé a külföldön, így szerzik be képszerkesztőket. A holnap világának tanulmányozói azt mondják, eljön az idő, amikor ép olyan nevelés lesz egy kép tulajdonjogát megszerezni, mint ahogy nem tart meg az ember magának egy takaréktüzhelyet, vagy telefonkészüléket. A művészet sem fogja kárát látni, a festők népszerűbbek lesznek és szélesebb néprétegeket lehet majd művészi izlésre nevelni. Változatosabb, színesebb, vonzóbb lesz az otthon. Egy kép, amely életünk végéig ott lóg a lakásunkban, ha csak nem nézzük meg mindennap más és más világításban, negatív érték — mondják a modern esztéták, olyan, mint a gyémánt diadém, amelyet páncélszekrényben tartunk. A japánok már századok óta cserélik a képeiket: sok képük van, de egyszerre csak néhányat tesznek fel. Évszakok, alkalom, hangulat szerint.

— A stockholmi román követ átnyújtotta megbízólevelét. Stockholmi jelentés szerint Brabettianu Victor, Románia új svédországi követe ünnepélyes kihallgatás keretében átnyújtotta megbízólevelét Gusztáv svéd királynak. Az udvari szertartás befejezése után a román követ bemutatatta a svéd királynak Garbea Titus ezredesét, Románia katonai attaséját és Scradeanu Alexandrut, a román követség titkárait.

— Orvosi hír. Dr. Giurgiu Emilian rendel bőr- és nemibetegeknek d. u. 3—5-ig, Timisoara, I., Piata Bratianu 1, II. emelet.

— Külföldiek tartózkodási engedélye. Rendelet-törvénnyel módosították a külföldieknek Romániában való tartózkodására vonatkozó törvényt. Eszerint zsidó származású külföldi állampolgár semmi esetre sem kaphat Romániában tartózkodási engedélyt azzal, hogy foglalkozását gyakorolhassa.

## Ruháit legszebben és legolcsóbban

**MÜLLER PÉTER**  
TIMISOARA  
FESTI és TISZTITJA.

— Asaki György és Milsi Bianka szereimé címen Michael Emil dr. konzervatóriumi tanár előadást tart e hó 9-én a timisoarai (temesvári) kereskedelmi liceum nagytermében. Az előadást a romániai olasz kulturintézet rendezi.

— Vallásos ünnepély lesz ma, vasárnap délután hat órákor a timisoarai (temesvári) református templomban. A református ifjúsági egyesület serdülőinek vallásos ünnepsége gyülekezeti énekek kezdődik, majd Bereczky Sándor lelkész imádkozik és igét hirdet. Újabb gyülekezeti ének után Frank Ida és Firdenwanger György szavalnak. A következő szám Korhón Szvetoszlava, Galla Rózi, Kottormány Rózi, Pósz Gizella és Varga Julia énekegyüttese lesz, majd Grüner Klára és Fogarassy Zoltán szavalnak. Huszár Gizi és Kovács Juliska hozsáná énekeket énekelnek. Szép Temás szavalata után a serdülők kis kórusa régi magyar dicsőítet énekel. Azután Gerga Ilona szaval, majd gyülekezeti ének zárja le az ünnepséget, amelyre a református egyház minden hívét szeretettel meghívják és várják. Perselyes adományokat a serdülő ifjúsági munka céljára köszönettel elfogadják.

## HIRSCHL ALBERT

Timisoara III., Strada Treb. Laureanu 5 Telefon 16-76

— Timisoarai (temesvári) anyakönyvi hírek. Születtek: Jichici Josif szabósegéd leánya Lúcia, Korbuly Miklós óggyező leánya Annamária, Bias Vasile vasuti fékező fia Vasile, Molnár Lajos asztalos fia Miklós, Párvány János munkás fia Mihály. Házasságot kötöttek: Lux Imre magántisztviselő és Jäger Erzsébet, Juhel Dimitrie szolga és Miron Sofia, Brunner András esztergályos és Gimpl Katalin, Weichherz Miksa Erik főiskolai hallgató és Tenner Klára, Stoicanescu Eugen vasestergályos és Vermesan Persida, Onatu Gheorghe hadbíró-százasos és Tomus Sionia Volumnia. Meghaltak: Polonyi József 71 éves vasuti nyugdíjas, III. kerület, Jon Vasi-utca 63, Brancu Roman 56 éves földműves a kórházban.

**ELISMERTÉK A SZERZETESRENDEK JOGI SZEMÉLYISÉGET.** Timisoarai (temesvári) egyházi körök Bucurestiből azt az értesítést kapták, hogy a vallásügyi törvény 36-ik cikke alapján az állam részéről megtörtént a Romániában lévő szerzetesrendek jogi személyiségének forma szerinti elismerése is. A jogi személyiség ezen elismerésével számos vitás ügy nyert befejezést és a szerzetesrendek vagyoni jogi helyzete tisztázódott. A timisoarai egyházmegyében a piraristarend jogi személyiségének nemrég történt elismerése után most négy férfi és öt nő szerzetesrend jogi helyzete tisztázódott.

— Gépkocsitulajdonosok figyelmébe. A timisoarai (temesvári) rendőrkészvutara forgalmi osztálya közli a város és a megye területén lakó gépkocsitulajdonosokkal, hogy április 7-én és 8-án a kifüggesztett utasításoknak megfelelően sötétítsék el autójuk lámpáit, mert ezeken a napokon légvédelmi gyakorlatok lesznek. Azokat, akik a rendelkezelt nem tesznek eleget, megbüntetik.

— A tisztviselők vasuti kedvezménye. A román vasutak vezérigazgatósága által kiadott közlemény szerint hetvenöt százalékos kedvezménnyel nem adnak már vasuti bérletjegyeket és az összes tisztviselők csak ötven százalékos kedvezményben részesülhetnek.

— Anglia határellenőrzést követel a megszállott és meg nem szállott Franciaország között. Az angol blokádon keresztül engedett élelmiszereket az amerikai Vöröskereszt osztja a meg nem szállt Franciaországban. Anglia határellenőrzést követel a megszállt és a meg nem szállt francia terület között, nehogy az amerikai élelmiszer a németeknek jusson.

— Izgalomban gutaütés érte. Traudes Traian erdélyi származású menekültet a vonaton a kalauz száz leibüntetéssel sujtotta, mert lábait a szemben lévő padra tette, amely nincs megengedve. Traudes tiltakozott a büntetés ellen és lármát csapott, amiért a kalauz a timisoarai (temesvári) állomáson át akarta adni a rendőrségnek. Ez annyira felizgatta Traudes Traiant, hogy szélütés érte és kórházba kellett szállítani.

— Unitárius istentisztelet Aradon. Árkosi Barabás Miklós aiudi (nagyenyedi) unitárius espereslelkész, akire az aradi unitárius egyházközség híveinek lelki gondozása bízott, Aradra érkezett istentiszteletet és urvasorostást a luteránus egyház tanácstermében tartja ma, vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel. A hívek és érdeklődők figyelmét az egyház előjárásága ezton is felhívja és kéri, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

— Felfüggesztették a Paranteza hetilap megjelenését. Bucurestiből jelenti a Rador, hogy a központi cenzurahivatal felfüggesztette a Paranteza című timisoarai (temesvári) hetenként megjelenő viclap megjelenését, az illetudás hiánya és a nagyközönség sértegetése miatt.

— Mozik műsora. Vasárnap és hétfőn a mozik műsora Timisoarán (Temesvárott) a következő: Apolló: A nyugati győzelem (német film), Capitol: Vidéki járásbírósg (Hans Moser német film), Thalia: Gyermekek harca az étellel (angol film), Corso: Árulók (német film), Fratelia (Ujkiroda): Aggregények paradicsoma (német film) és A fiatalág álmai (angol film), Roxy (csak vasárnap): A hódítók és Hollywoodi maharadza, Aradon a műsor a következő: Forum: A nyugati győzelem (német film).

— Ha szereti egészségét, csakis természetes „Muschong”-féle buziási szénsavval teltet „Hercules” szikvizet igyék. Mindenütt ilyet követeljen. Gyártja: „Hercules” szikvizgyár, Reichardt Alajos, Timisoara, III., Str. Ion Vasii 4. Telefon: 20-22.

— Veszedelmes árvíz. Diciosanmartinból (Dicsőszenmártonból) jelentik: A Kisküküllő folyó, miként már beszámoltunk róla, a beállt hóolvadás folytán erősen megduzzadt s több helyen kilépett medréből. Leginkább a folyó völgyének felső részén elöntötte a kaszálókat és szántóföldeket. Az utóbbi napok esőzései még csak növelték a veszedelmet, úgy hogy most már Tamava-Csicamegye alsó részén is kiöntött a folyó. Ellepte az ár Diciosanmartin állatvásárterét is, a környező szántóföldekkel egyetemben. Adamus (Ádamos), Cornesti (Sövényfalva), Cetatea de Balta (Küküllővár) és Jidvaiu (Zsidve) községek területén nemcsak rétek állnak víz alatt, hanem sokhelyt a közlekedési utakat is ellepte az áradat. A Kisküküllőn lévő vízimalmok a nagy árvíz miatt nem örölhetnek. Az árvíz most már olyan méreteket kezd ölteni, amilyenekre az utóbbi években nem volt eset.

## vizvezeték szerelése és javítása

— Elhunyt fogházor, Polonyi József nyugalmazott fogházor heavenegy éves korában a timisoarai (temesvári) lakásán meghalt. Holttestét a józsefvárosi tetemető kápolnájában ravatalozták fel és onnan ma, vasárnap délután négy órákor helyezik örök nyugalomra. Halálát gyászolják gyermekei, Vilma és János, unokái, valamint nagy rokonság.

## Bucsu

Több, mint negyedszázados orvosi gyakorlat után bucstul kell mondanom mindazoknak, akik bizalommal megtisztelték és akik tudással és munkával segíteni igyekeztem.

De bucsumnom kell azoktól is, akikkel a magyar társadalmi és gazdasági szervezetekben együtt működtem és érdekeiket előmozdítani törekedtem.

Több, mint egy esztendeje állapítottam meg magamon és sajnós ezt a legtekintélyesebb szaktekin-télyek is megerősítették, hogy szervezetem nem bírja azt a nehéz és szakadatlan munkát, amelyet minden vonatkozásban magamra vállaltam.

Ez — és csakis ez — kényszerített arra, hogy elhagyjam működésem helyét, amelynek minden tényezőjétől és ittől minden barátomtól személyesen bucstul nem vehettem, ezért teszem ezton, kérve őket, tartsanak meg jó emlékkükben.

Dr. KAKUK JÁNOS

— Evangélikus lelkészeikbeiktatás. Örömmünnepe volt április hó 2-án a brasovmegyei Tatrang község magyar evangélikus népének. Meleg és bensőséges ünnep keretében beiktatták újonnan megválasztott lelkipásztorukat, Mezei Istvánt. Bár hétköznap volt és a szép tavaszi idő is sürgette a munkát, a község és evangélikus magyarsága ünnepet tartott s zsufozásig töltötte meg a templomot, hogy jelen legyen új lelkipásztorának beiktatásán, hogy lássa és hallja beköszöntő szavait. A beiktatást Sipos András esperes végezte. Nikodemusz Károly brasovi és Mátyás Béla pürekerci lelkészek segédletével, az új lelkipásztor beköszöntő szavait hívei érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták. Az istentiszteletet díszkögyülés követte, amikor is számos üdvözöl beszéd hangzott el, amelyeknek mindegyike arról a szeretetről és reménységről tett bizonyosságot, amellyel a gyülekezet várta új lelkipásztorát és tekint munkája elé. A jelenlévők azzal a boldog érzéssel távozhattak el, hogy gyülekezet és lelkipásztor megértették és megszerették egymást. A munka áldott lesz. Hiszen Mezei István a romániai magyar evangélikus lelkész karának egyik legtehetségesebb fiatal tagja. Tanulmányait Kolozsvárott és Sopronban végezte, a mult esztendőben pedig tanulmányutatót tett Finnországban, hogy megismerje az ottani eleven egyházi életet. Munkája elé úgy hívei, mint barátai reménységgel tekintenek.

## FOTO ELIT

készít mindennemű fényképet művészi kivitelben. Timisoara III., Bul. Carol I. 1. sz. a Begaszabályozási palotával szemben

— Kirabolta a vendégét. Tenea Joan erdömmunkás a hét végével elhatározta, hogy hazamegy az Arges-megyei Corbeni községbe. Megtakarított pénzt sajnálta utikölt-ségre kiadni és ezért elhatározta, hogy gyalog teszi meg az utat hazáig. Utközben azonban ráesteledezt és kénytelen volt Mihaileni község határában Gavrija Joan pásztorral szállást kérni. Az éjszaka nyugodtan telt el, de reggel a pásztor azt követelte a munkástól, hogy adja át neki megtakarított pénzt. A munkás vonakodott ezt megtenni, mire Gavrija Joan rátámadt és kettőjük között élet-halál harc kezdődött. A pásztor kutyáinak segítségével végül is a földre teperte vendégét és minden vönzt elvette, majd szabadon engedte, mert a verekedést senki sem látta és így azt hitte, hogy a munkás nem okozhat neki semmi bajt. Azonban Tenea Joan megjegyezte magának a töle evett egyik ezer leles bankjegy számát és a legközelebbi csendör-sőn feljelentést tett a pásztor ellen, akinél a jelzett ezer lelest megtalálták. A pásztor a csendőrség letartóztatta.

## Románia és Jugoszlávia között megszűnt a vasuti forgalom

Illetékes vasuti körök közlése szerint a Jugoszláviából esedékes Szimplon-Expressz tegnap, szombaton délben nem érkezett meg Romániába és hasonlóképpen a Bucurestiből Timisoarára (Temesvárra) este érkezett ellen-vonat csak Timisoaráig közlekedett és nem ment tovább Jugoszlávia felé. Ezzel egyidejűleg tegnap délben megszűnt Románia és Jugoszlávia között a vasuti személyfor-galom. A Szimplon jelenleg csak belföldön, Bucuresti és Timisoara között van forgalomban, a módosi vonat csak Cruceiníg (Torontálkeresztesig) közlekednek s a stamoraí vonalon csak Stamoráig van forgalom. Ezen a vonalon mindössze két motorpár közlekedik: az 1331—2. és az 1333—4. számú motorosok. Indulás Timisoaráról 5.47 és 13.37 órákor, érkezés Timisoarára 8.42 és 16.54 órákor. Miután Versec felé ily módon nincsen forgalom. Bázis sem érhető el vonaton, mivel a vonal egy része jugoszláv területen halad keresztül.

## legolcsóbban

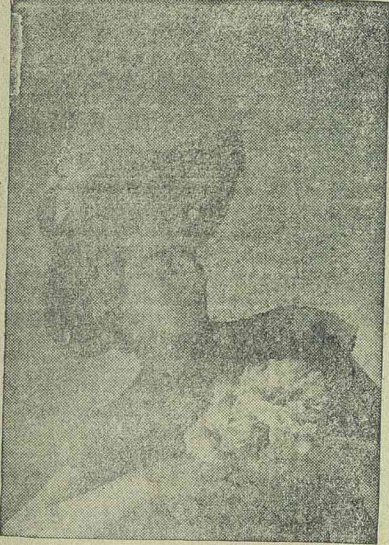
# DIVATSÜRGÖNY A TAVASZI KALAPOKROL

Végre megérkezett a szép idő és vele a hölgyek tavaszi kalapgondja is. Milyen kalapokat hordunk majd a tavasszal? Ime egy kis izelítő.

Az új tavaszi kalapok jellemző tulajdonsága, hogy mindig ferdén kell feltenni, akár bal- akár jobb oldalon ül a fejen, mindig mélyen a homlokba kell húzni. Az új kalapok legfőbbnyire tokformájúak, csucos tetejű, keskeny karimájú formák, vagy egyenes zsirardik. Látni azonban főkötőhöz hasonló kalapokat is, melyeket az áll alatt kell megkötni.

Az alábbi képeken egy néhány eredeti modellt közlünk. Ki-ki találhat izlésének megfelelőt. Bizonyosan sok fiatal leányon látjuk majd viszont a kis virággal teleszort zsirardit, míg feltünőbbet kedvelő hölgyeink szívesen viselik majd a lehajtott nagykarimájú, hegyes fejformájú szalmakalapot. Rajta hölgyeim, tessék választani!

(b. l.)



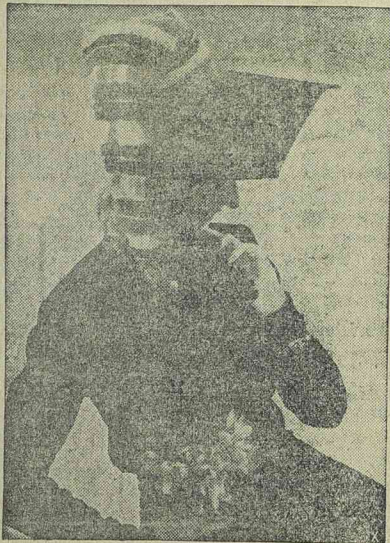
Nyári szalmakalap keletázsiai mintára. Említésre méltó az a tarka selyemszalag, amely a kalap alatt a haját tartja.



Utazáshoz használható sapka, hátul megerősített sállal, amely elől megköthető. A színösszetétel világosszürke, kék és rózsaszín.



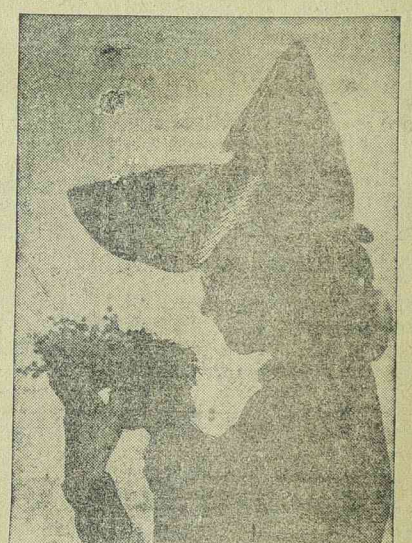
Fekete taftból készített felhajtott szélű kalap, kockásan tűzve. Fiatalos és kiemeli a szép arcformát.



Északi módra készített délutáni kalap, tarka mintájú kötött résszel.



Fekete szalmakalap velencei módra. Érdekes az a törzszerű kalaptű, amely a kalaphoz tartozó sált összetartja.



Fonott kék szalmából készült nyári kalap lehajtott peremmel és hegyes fejformával.



Fiatalos zsirardi és elegáns széleskarimájú szalmakalap.



Tavaszi kalap, egyszerű, fiatalos. Az ilyen mindig divatos.



Divatos formájú kalap, amely kitűnően illik a tarka mintájú nyári ruhákhoz.

# PIPIBABA

Egy szombat délután a fodrásznál mindig elvezett órákat jelent. Vasárnap minden hölgy olyan frizuráival szeretne megjelenni a kórzon, hogy barátja legalább is elsápadjon és alapos szívfájdalommal nézze meg lokniktól, hullámoktól és „soppoktól” elborított fejcskékét. Ezért aztán szombat délután nagyszámú hölgyközönség szállja meg a kisebb-nagyobb fodrászruhelyeket, hogy alávesse magát annak a gyönyörnek, amit egy hajszáritás pl. harminc fókos melegben jelent.

Nagy üzemekben is 3-4 „fejét” várhat az ember, míg sorra kerül. Sokkal nehezebb a helyzet abban a csöppnyi kis boltban, ahova manikűröztetni járok. Itt még csak „vasondolálás kapható” és a személyzet a tulajdonosból, meg egy manikűrös kisasszonyból áll. Az asszonyok, akik idejárnak, már min nagyon jól ismerik egymást. Mind éves „törzsvendég”.

Mikor a rendes „köröm nagytakarítás” miatt egy szombat délután belépek az üzletbe, szomorúan látom, hogy várnom kell, még pedig sokat. Megrémlülve veszem észre a várakozók között azt a kanáriszöke asszonyismerősömet, aki arról nevezetes, — a rossz nyelvek szerint — hogy csak akkor hallgat, ha eszik vagy alszik...

Amikor meglát viharosan üdvözlő:

— Pá angyal, hallom új „duert” csináltatt. Hadd nézzem csak? Gyönyörűek a loknijai.

Udvarián visszafelelek valamit és magamban megállapítom, hogy rémesen nézhet ki a fejem ezek szerint. Nehogy azonban barátnóm a kérdéseket lavináját zudítsa rám, belemélyedek egy folyóiratba. Erre szöke barátnóm odafordul a többi hölgyhöz és tovább csicsergi azt a dicsimunszt a saját ruhájáról, amit akkor hagyott abba, mikor én bejöttem. Egyszere csak boldog sikoltással gügyögi az ajtó felé:

— Hát nem angyal? Azt mondja az anyjának, Marcsa. Hallaná csak otthon, hogy ez miket tud... Valami olyasmit mormogok, hogy képzelem és ismét olvasni kezdek. Pipibaba cernahangocskája riaszt fel.

— Marcsa, ugye én is kapok cakkot?

— Hogyne bogaram, csak légy jó, — feleli a mamája készségesen.

Pipibaba erre megnyugszik és anyja ölébe hajtja fejcskékét. Két percig csendben marad és közben már is remek játék jut az eszébe. A mamája antilop cipőjére kezd rálepegetni szorgalmasan. Két perc múlva az anyai lábbelinek már csak a karimája sötét-kék... A hölgyek pedig egymást tullicitálva dicsérik Pipibabát, hogy milyen édes, aranyos... A mamája sem szól semmit, csak kicsit savanyuan mosolyogva nézi a piszkos cipőt és csodálatosképpen elfelejti rendreutasítani kislányát.

Pipibaba azonban csakhamar ismét unatkozik. Nagy része van ebben szöke barátnómnek, aki érdekfeszítő előadást kezd arról, hogy bár még csak 23 éves, már 8 éves asszony és a multkor is, amikor bemutatott neki valakit, az illető megesküdött a mostohaalkanyjára, hogy 6 nincs több 17-nél.

— Jézus! — szakítja félbe az előadást Pipibaba mamája egy szírenerőző kiáltással. Felpattan és rohan az üzlet egyik sarkába.

Mindnyájan rémülten arra nézünk. A sarokban hever a tulajdonos kutyája. Pipibaba odament, kinyitotta a kutya száját és kezcskékét jól bedugta, majdnem a kutya torkáig. Magam sem értem, hogy nem harapta meg az állat.

Na most, gondolom roszmájuan, most kiporolják Pipibaba szoknyácskáját. De nem! Mamája kezzenfogja, elviszt a kutyától és egy bonbont ad neki. Pipibaba nyugodtan majszolja a cukrot „kutyás” kezeckékével.

— Mit csinálsz bácsi? fordul most a fodrászhoz, aki éppen szöke barátnóm fejére igyekszik egy loknihegyet varázsolni.

Feleletet azonban nem vár, mert újabb remek játék van kilátásban. Egy felesleges sítóvasat vesz kezébe és utánozni kezdi a fodrászt. Kinyitja, forgatja a szegény szerszámot. Csapkod vele jobbra-balra, a hölgyek kalapját és szemét veszélyeztetve.

Nem birom már ezt a gyereket. Miért nem szól rá az anyja? Most meg éppen az én orrom előtt lobogtatja a vasat. Végül is rászolok.

— Tedd le azt a vasat, mert elrontod.

— Tessék csak hagyni, — szólal meg rosszalóan a mama — Pipibaba vigyáz.

A többi hölgy is haragos pillantással néz rám. Összehuzom magam és várom a fejleményeket.

Pipibaba vigan csapdós ide-oda, Gyönyörű felkőroket ir le a levegőben. Egyszerre csak kopp! A vasat jól nekivágja egy asztallának és diadalmasan felmutatja a kezében maradt csontot.

— Meg ne ijedj aranyom, majd anyuka kifizeti, — szól a mamája.

Közen sorraherülök és zúcs időm csodálkoz-

ni, Alig kezd hozzá a kezemhez a kisasszony Pipibaba odajön és erőlesen megszólal

— Nekem is tégy lakkot! Nem hallod?

— Várj egy kicsit, — mondom neki — majd ha én készek vagyok. De ilyen kis lánynak még nem is kell lakk.

— Anyuuuu, — üvölti Pipibaba — mondd neki, hogy tegyen lakkot.

Rémesen viszketni érzem a tenyerem és sokért nem adnám, ha Pipibabát „megsimogathatnám”. A kisasszonynak természetesen abba kell hagynia a kezemet és Pipibabának lakkot tenni, mert üvölt elviselhetetlenül.

Végül visszakerülök a helyemre és remélem, hogy már csend lesz.

A jöszerencse ez egyszer úgy látszik melémszegődött. Szöke barátném t. i. elkészült és indul haza.

— Én is veled megyek, — mondja ki Pipibaba az első óhaját, aminek szívből örülök — Nem várom meg Marcsát, mert nagyon unom magam.

Menj csak drágám, — mondja a mamája — majd utánad jövök.

Boldogan, sohajtok fel. Végre!

Az ajtóból Pipibaba visszadugja fejcskékét és bekiált:

— Marcsa nézz ide!

Mikor mamája odanéz számárfület mutat, ki-nyújtja nyelvcskékét és elszalad.

Önkéntelenül is megrántom a kezemet, de fel is szisszenek rögtön. Megválták az ujjamaa. Bizonyára ez volt a büntetés, amiért nem tudtam azt mondani Pipibabára, hogy Angyalbarány.

Pedig nagyon szeretem a gyermekeket!

(Ila.)

## Korber-ékszetek

a legdivatosabb minták szerint készülnek. Ekszer- és órajavitások! Mérsékelt árak!

**KORBER ISTVAN, Timișoara**

I. Strada Caruso 3, (Kossák fényképész mellett)

## Alagut a földgömbön keresztül

A tudomány ma sincs tisztában, mi rejlik a Föld belsejében

Öreg világunk lakói még nem ismerik a Földet, amelynek laknak, amelynek felszínén már mérhetetlen idk óta élnek életüket. A tudomány és a vizsgálg megismerés már ugyszólván felfedezett mindent, ami a csodálatosan változatos felszínén látható. Megismertük az összes világrézeket és tengereket, csak néhány őserdő mélységeit fedi még misztikus homály s a sarkvidékek ama területeit, ahol még a szerencés kutatók nem tüzték ki a hódító zászlaját. Ismerősök vagyunk meglehetősen a világegyetem messzi csillagbirodalmában is. Ismerjük azok elhelyezkedését, mozgásuk gyorsaságát, sőt közvetett tapasztalatok és számítások alapján, már sejtjük azok összetételét és halmazállapotát, formáját is.

Csak egy titok maradt számunkra: az öreg Földnek belseje, amelyen időtlen idők óta kisarjadt az élet, amelynek diadalmas ura már temérdek évezredek óta, a kicsiny törekény ember. Földünk legbelső természetét, mindmáig nem ismertük meg, sohasem sikerült elhatolnunk bensejéig. Sőt meg kell vallanunk, hogy még a legkülső kérgén is alig tudtak áthatolni a technika eszközei. Az alagutak, amelyek átfurrodnak a hegyeken, a felszínén vannak, a bányákban, ahol a föld kincseit és egyéb hasznos javait keresik, mindössze egy két kilométer mélységbe hatol be a furó. Kétezerhatszáz méter a világrekord teljesítmény, amelyet a bányafúrásban Sziléziában értek el.

Ezért van az, hogy homályban tapogatódzás minden eddigi eredmény, ezért vagyunk kénytelenek bevallani, hogy mindaz, amit a Föld mélységeiben rejlt állapotokról sejthetünk, az kevésnél is kevesebb. A föld mélységeinek természetét kevésbbé ismerjük, mint a földünk millió és millió fényévnyi távolságban lebegő csillagok, még azt sem tudjuk, milyen a belső halmazállapota, szilárd-e vagy cseppfolyós. Hiába töprengenek a tudósok, mindeddig nem tudták megtalálni a rejtély kulcsát, noha a nagy hőség a Földben és a tűzhányok jelenléte, azt a következtetést engedik meg, hogy száz kilométernyi mélységben már minden cseppfolyós.

Ez volt eddig a legtetszősebb elmélet. A modern tudomány azonban már kételkedik benne, hogy ez a vélelem helytálló. Lehetetlennek tartja ugyanis, hogy ilyen vékony héj övezzen egy valóságos olvasztókemenceszerű anyagot. Ha a föld benseje tényleg ilyen lávaszerű anyaggal és gázokkal volna telítve, úgy egy pusztán száz kilométeres burkolat viszonylagosan gyengébb volna, mint a dió héjja. Nem tudna ellenállni a belső robbanásoknak. Ez az állapot pedig a Föld lakóinak viszonylataiban is csakhamar keservesen érezhető. Minden pillanatban meg-

nyilna alattunk a föld és olyan borzalmas viharok tombolnának állandóan a tengereken, hogy lehetlenné válna a hajózás.

Azonban a föld rengéseinek megfigyeléseiből is kitűnik, hogy ilyesmiről szó sincs. A legújabb geológiai teoria szerint tehát az a vélelem, hogy a Föld benseje körülbelül olyan természetű anyagból lehet mint az acél. Tömör és rugalmas egyszerre. Ez volna a mai szemlélet. De azért végeredményben ez is csak teoria, ez sem tesz bennünket okosabbá, mint a régi elméletek. A választ csak úgy kaphatnánk meg, ha tényleg módunk volna behatolni a Föld mélyébe, vagy legalább is annak közelébe. Csakis a tudományos jövő igazolhat vagy cáfolhat, az adhatja meg a választ erre a kíváncsiságunkat annyira izgató kérdésre.

De vajjon mi lehet oka a föld forróságának? Leghelytállóbb talán az a feltevés, hogy a föld egykori forróságának eredménye az. Ezelőtt azt hitték, hogy a földgolyó központjában 200,000 fokot is elér a hőség. Később már háromezer fokkal is megelégedett a képzelet. De meg fogjuk-e tudni valaha is e titkot? Hatezerháromszázhetvenegy kilométer mélységben van a Föld felszínétől a magva.

Bizony beláthatjuk, végeredményben mégis csak örült gondolat.

Ez a kérdés azonban szakadatlanul izgatja az emberi elmét. A tizenhét században is felvetődött már a gondolat, hogyan lehetne egy alagutat furni, amely az egész földgömbön áthalad. Nagyon eleven vitát folytattak erről Maupertius és Voltaire a híres szatirikus költő. Voltaire természetesen ebből az alkalomból sem takarékoskodott csipő humorával és bizony nagyon mulatságos színben tünette fel ezt az eszmei vállalkozást. Igen tréfásan írta meg például, hogy mennének az európai emberek egy hosszú latorján le Amerikába, amely tudvalegőleg földgolyó ellenkező részén van.

Napjainkban sem nyújt több reményt ily természetű vállalkozás. Nem igen bizhatunk benne, hogy a rendelkezésre álló tudományos eszközök segítségével behatolhatnánk a Föld mélyébe. Azonban napjainkban mégsem fitymálhatjuk le az ilyen kísérletet, legalább is elméletben. Ép ezekben az évtizedekben értik meg a repülőgépet, a rádió, a drótnélküli sürgönyözés példátlan csodáját. Nincs kizárva, hogy valami nagyszerű mechanikai felfedezés segítségével egyszer mégis csak munkába foghatunk majd, hogy megismerjük a titkok titkát, a Föld mélységesen rejtett legbelső magvát.

## Husvétii kiállítás

Kedvező alkalom izléses és olcsó iparművészeti cikkek vásárlására Timișoarán

Gyárvárosban: Katolikus Ifjúsági Egyesület

Erzsébetvárosban: A plébánia nagyterme

Józsefvárosban: Katolikus fiúiskola

Nyitva ápr. 6-9-ig

# KÖZGAZDASÁG

## A szabad foglalkozású egyének adójának megállapítása

### Az egyenes adóról szóló törvény módosítása

Az egyenes adóról szóló törvény most megjelent szövege több gyökeres változást tartalmaz. Ezuttal a szabad foglalkozású egyének, a kisiparosok, dohánytözsédek és nem kereskedelmi jellegű foglalkozások adójának módosításáról számolunk be.

A szabad foglalkozású egyének általában tiszta jövedelmük után 24 százalékos egyenes adót tartoznak fizetni.

Az irodalmi, művészeti, tudományos, pedagógiai művekből eredő jövedelem adója

hetven százalékos mérséklésben részesül.

A kisiparosoknál az évi háromszázezer lei jövedelem feletti a kereskedelmi és ipari jövedelem utáni adókulcs alkalmazandó. A háromszázezer lei évi jövedelem alóli a kisiparosok adóját három évre állapítják meg a törvényben foglalt táblázat szerint. Azok a kisiparosok, akik saját maguk vezetik műhelyüket, illetve nem adják el cikkeiket műhelyükön kívül üzleti helyiségben és nem hozzák azokat kereskedelmi utazók, bizományi áruk útján forgalomba, végül nem adnak el vásárolt árukat, amennyiben jövedelmük az évi százötvenezer leit meg nem haladja a törvény táblázatában foglalt adó

husz százalékos mérséklésben részesülnek.

A törvény azoknál, akik borralalót szoktak kapni, az adóköteles rendes keresetén kívül még külön havi adót állapít meg és pedig osztályok szerint. Eszerint az első osztályba tartozó egyének havi ötven leit, a második osz-

tályban száz, a harmadik osztályban százötven, a negyedik osztályban kétszázötven, az ötödik osztályban négy száz, a hatodik osztályban pedig hétszáz lei adót kötelesek az érdekeltek havonta fizetni. Az osztályokat a pénzügyminisztérium a központi adóbizottság véleményezésére évenként állapítja meg, a foglalkozások, és az illető helyiségek fontosságának figyelembevételével.

A havi adót a munkaadó köteles az ilyen keresettel bíró alkalmazott fizetéséből visszatartani és a kincstárnak havonta befizetni.

Az ezen csoportokba tartozók külön supracota adót nem fizetnek.

A dohánytözsédek jövedelmük után 18 százalékos adót fizetnek, a rokkant és hadiözvegy özvegyek pedig 12 százalékos. A dohánytözsédek adóköteles jövedelmét úgy nyervek, hogy a jutalékok összegéből egyharmadrészt költségek címén levonásba hozunk.

A jutalékos ügynökök, közvetítők, biztosító társaságok kereskedelmi és ipari vállalatok ügynökök, amennyiben jövedelmük nem esik az alkalmazottak adója alá, szintén 24 százalékos adót kötelesek fizetni.

Jövedelmük egyharmadrésze levonható költség címén, adójukat az az egyen köteles levonni és befizetni, aki a jutalékok számukra folyósítja. Szellemi életben működő szabad foglalkozású egyéneknek, mint a multban, minimális adóalapjuk a lakbérnek megfelelő arányban nyer megállapítást.

**LESZÁLLÍTOTTÁK A VILLANYDÍJ ÁRÁT ARADON.** Az általános drágulás közepette Arad lakosságát kellemes meglepetésként érte a hír, hogy a város intervenciója következtében a villanytelep április elsejétől kezdődően leszállította a villanydíj árát. Magánosok a fogyasztott villanyáram kilowattjéért az eddigi 14 lei helyett 12.65 leit fizetnek.

Társul az aradi Hartmann-cég. Arad egyik legrégebbi keresztény cége, Hartmann Kálmán főtéri ékszerüzlet tulajdonosa eleget tett a románizációs törvénynek és román nemzetiségű taggal társult. A jöhrü cég társtulajdonosa Ioanovicu Adalbert ismert arany- és ezüstműves, aki értékes és művészies ékszereket készít és iparágának tekintélyes képviselője. Aradon tizenhárom éve működik ebben a szakmában. A közönség tehát továbbra is teljes bizalommal fordulhat szükségletei beszerzéséért a kiváló céghez.

Adóvallomások még április 10-ig benyújthatók. A timisoara (temesvári) pénzügyigazgatóság felhívja az intézmények, társaságok, egyesületek és az adófizetők figyelmét arra, hogy az adók csökkentésére, vagy az adómentességre vonatkozó és április elsejéig érvényben volt intézkedések közül többet visszavontak. Mindazok, akik adómentességben vagy adócsökkentésben részesültek és valamilyen oknál fogva nem terjesztették be adóvallomásaikat, ezeket április 10-ig benyújthatják az illetékes adóhivatalkóknál, illetve azokat a szükséges adatokkal kiegészíthetik.

Az aradi munkahivatal új vezetői. Az Aradról Timisoara (Temesvárra) helyezték illetve a timisoarai munkakamara beolvasztott aradi munkakamara helyett működő aradi munkahivatal élére új vezetőség került. A hivatal elnökéül Stanila Joan Astra-gyári tisztviselőt nevezték ki, az iparosok részéről tanácsos Sbarcea Gheorghe Teofil, a munkások részéről pedig Mihutiu Gheorghe lett.

Tökéletes elektromos fűtés. Az elektromos fűtést többnyire mint hordozható tüzhelyet, vagy átmeneti pót-fűtőeszközt használják, azonban a tökéletes elektromos fűtés ettől eltérően, mint beépített elektromos fűtőtest szolgálja a célt. Az elektromos fűtőtest lakások fűtésére alkalmas, ha az állandó üzemképesség, kényelem, kezelés, tisztaság stb. előnyeit akarjuk kihasználni. Olyan ipari vállalatoknak, amelyek az áramszolgáltatásnál előnyöket élveznek, ez a fűtési mód sokkal gazdaságosabb, mint bármelyik más. Az univerzális fűtők, amelyeket az AEG Istra fűtési pálcákkal lát el, az elektromos fűtésre mindenhol alkalmazhatók. Különösen vonatkozik ez garázsokra, ahol az úgynevezett melegvíz-radiátorokat használják, s amelynek alsó csavarába egy Istra fűtési pálcza lesz becsavarva. Levegőmelegítőkre, ahol ezek felszerelése Istra fűtő-pálcákkal lesznek ellátva. Templomokban a padosorok alatt szerelhető fel ilyen készülék és a fűtőtestek zárt csövekbe kerülnek. Általánosságban ez a fűtőkészülék minden zárt helyiségben alkalmazható.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalékos felárral: Dollár 211.65—217.97, svájci frank 49.16—50.61. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márka 49—50 felár nélkül), olasz lira 5.50 (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török lira 82.92—

Május hó elsején induló

## Kivándorló hajón

utolsó helyek előjegyezhetőek

„Romania”  
menetjegyiroda képviselőjénél  
Timisoara I, Alba Iulia 1  
Telefon 15-14

## Rádió

VASARNAP, APRILIS 6-án

Bucuresti: 7.30 Reggeli műsor, 9.30 Istentisztelet 12.30 Szimfonikus hangverseny, 13.15 Hírek, 13.30 Zenekari hangverseny, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 A hangverseny folytatása, Közben 14.10 Hírek, 15 Kulturális hírek, 15.15 A katonák órája, 18 Mezőgazdasági előadás, 18.15 Román zene, 19.20 Hangjáték, 19.35 Kilofonhangverseny, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, 20.10 Táncczene, 20.45 Egyházi hangverseny, 22 Sport, 22.20 Hanglemezek, 22.45 Tarka könnyű zene, 23.15 Német és olasz nyelvű hírek, 23.30 Hanglemezek, 24 Francia és angol nyelvű hírek, 0.15 Hanglemezek.

Budapest I. 9 Hanglemezek, 9.45 Hírek, 11 Ének és szentbeszéd a római katolikus templomból, 12.15 Görög katolikus istentisztelet, 13.30 A Székessővárosi zenekar, 14.45 Hírek, 15 Hanglemezek, 16 Mezőgazdasági félóra, 16.45 Cigányzene, 17.30 Széchenyi emlékezete, 18 Hírek, 19 Tavasz nóták (Fazekas Mária és Varga Imre énekel, cigánykísérettel), 20 Hírek, 20.20 Sportközlemények, 20.30 Helyszíni közvetítés, 22.40 Hírek, 23 Orbán Sándor énekel cigányzene kísérettel, 24.25 Hanglemezek, 1 Hírek.

Budapest II. 12 Szalonfűtés, 13.05 Levente félóra, 16.05 Énekkari számok, 19 Ilniczky táncczenekara, 20 Hanglemezek, 21 Hírek, 21.10 Cigányzene, 22 Csató Pál (előadás).

HÉTFŐN, APRILIS 7-én:

Bucuresti: 6.45 Reggeli hangverseny és hírek, 12.30 Kamarazene, 13.15 Hírek, 13.30 Zenekari hangverseny, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 A hangverseny folytatása, közben 14.10 Hírek, 15 Kulturális hírek, 15.15 Könnyű zene, 18 Hanglemezek, 19.15 Zongorahangverseny, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, 20.10 Erdélyi szerzők zongoraművei, 20.40 Hanglemezek, 20.45 Előadás, 21 Olasz óra, 22 Sport, 22.20 Német keringők, 22.45 Hangverseny, 23.15 Német és olasz nyelvű hírek, 23.30 Hanglemezek, 24 Francia és angol nyelvű hírek, 0.15 Hanglemezek.

Budapest I. 13.10 Zenekari hangverseny, 13.40 Hírek, 14.30 Hangverseny, 15.30 Hírek, 16.20 Táncczene, 17.15 Diákfélóra, 17.45 Hírek, 18.15 Lemezek, 18.45 Előadás, 19 Felolvasás, 19.30 Cigányzene, 20 Magyar, román és német nyelvű hírek, 20.20 Zenekari hangverseny, 20.40 A filharmonikusok hangversenye, 22.40 Hírek, 23 Cigányzene, 24 Hírek német, olasz, francia és angol nyelven, 0.30 Hanglemezek.

KEDDEN, APRILIS 8-án

Bucuresti: 6.45 Reggeli hangverseny és hírek, 12.30 Hanglemezek, 13.15 Hírek, 13.30 Zenekari hangverseny, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 A hangverseny folytatása, közben 14.10 Hírek, 15 Kulturális hírek, 15.15 Hanglemezek, 18 Francia zeneművek, 19.25 Olasz zeneművek, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, 20.10 Román dalok, 20.40 Hanglemezek, 20.45 Előadás, 21 Szimfonikus hangverseny, 22 Sport, 22.20 Könnyű zene, 23.15 Német és olasz nyelvű hírek, 23.30 Hanglemezek, 23 Francia és angol nyelvű hírek, 0.15 Könnyű zene.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemezek, 11 Hírek, 11.20 és 11.45 Előadások, 13.10 Zenekar, 13.40 Hírek, 14.30 Lemezek, 15.30 Hírek, 16.20 Zene, 17.10 Ifjúsági rádió, 17.45 Hírek, 18.15 Kivánsághangverseny, 20 Hírek magyar német és román nyelven, 21.20 Tarka zene, 22.40 Hírek, 23 Cigányzene, 23.40 Hanglemezek, 24 Hírek német olasz, francia és angol nyelven, 0.20 Cigányzenekar hangversenye.

**Hársz ingatlanforgalmi iroda**  
Arad, Str. Eminescu 20-22  
TELEFON 22-24  
Pontalkozik ingatlanok vételével és eladásával

## Az Ojelul Boehler S. A. R. átszervezése

A Böhler-acélművek koncernjének 20 éve fennálló erdélyi képviselője, mely Aradon és Brasov (Brassóban) volt bejegyezve, a bécsi döntés következtében előállott változások miatt átszervezés alatt áll, Scharfner Sándor, okleveles gépészmérnök, a képviselő eddigi vezetője távozik Aradról és a Böhler-acélművek magyarországi vállalatának, a Böhler Testvérek és Társa budapesti cégnek a vezetését veszi át igazgatói minőségben. Utódja a brassói fiók eddigi főnöke, Tüdös István cégvezető lesz, aki brassói székhellyel veszi át az egész délerdélyi képviselő vezetését. Ennek keretében Aradon fiókképviselőt fog lenni maradni, melynek vezetésére Zieh Pál kereskedelmi meghatalmazott kapott megbízást. Az újjászervezett vállalat ezentul is képviseli a Böhler-koncernhez tartozó Gbr. Böhler & Co. A. G. acélműveket, a St. Egydyer vas- és acélműveket, a Wertich hengerműveket, valamint a koncernen kívül álló Brevillier-Urban csavargyárat.

A nemzetgazdasági minisztérium új államtitkára. Bucurestiből jelentik, hogy Ghiulescu Tomát a nemzetgazdasági minisztérium eddigi államtitkárát a közellátási minisztérium államtitkárává nevezték ki. A nemzetgazdasági minisztérium új államtitkára Nitescu Traian mérnök lett.

Az utazó közönség ellenőrzése. Megirtuk, hogy a külön utazási engedélyre vonatkozó hatósági intézkedések megszűnt és tegnaptól kezdve ismét engedély nélkül lehet utazni a vonaton és autobuszokon. Az utazóközönség azonban köteles az ellenőrzéssel megbízott közegek előtt magát igazolni. Az igazolás a személyazonosság igazolvánnyal és a katonai könyvecskével vagy más katonai irattal történik. Az utazással kapcsolatos rendfentartó intézkedések, valamint az ellenőrzésre vonatkozó utasítások érvényben maradnak. Az állandó utazási engedéllyel rendelkezők büntetés terhe mellett kötelesek április tizedikéig visszaszolgáltatni ezeket az engedélyeket a kibocsátó hatóságnak.

A cukorelosztás biztosítása. A közellátási általános terv végrehajtásával kapcsolatban Timis-Torontalmegye közellátási hivatala meghatalmazta azt a cukormennyiséget, amelyet a timisoara (temesvári) nagykereskedők havonta kapnak. A cukorelosztás biztosításra a városban mint a megyékben, úgy határoztak, hogy a Romcolind hetenkint a következő mennyiséget adja a nagykereskedőknek: „S. A. R. pentru Comert” hetenkint tizenöt ezer, havonta tehát negyvenezer kilót, a „Federala” hetenkint huszezer, havonta nyolcvanezer kilót, a Gross Com. comert cég hetenkint hétésfél ezer, havonta harmincezer kilót, a „Colonial Comert” hetenkint ötezer, havonta huszezer kilót és a Davidevits-cég hetenkint kétésfél ezer, havonta tízezer kilót kap. A nagykereskedők ezen mennyiség egyenlekedatát kis kereskedelemben adhatják el, míg a többi a város területén levő kiskereskedők között osztják szét. Ezért a nagykereskedők kötelesek sürgősen kimutatást benyújtani arra vonatkozólag, hogyan gondolják a kiskereskedők közötti szétosztást megvalósítani. A megyében a cukor szétosztását a szövetkezetek nemzeti intézete a Federala révén intézi és pedig úgy, hogy a megye részére külön megfelelő mennyiséget tartalékolnak.

# SPORTSEMÉNYEK

## A Rapid tegnap délután legyőzte az Unirea-Tricolor csapatát

Bucurestiben mintegy nyolcezer főnyi közönség előtt tegnap bonyolították le a Rapid—Unirea-Tricolor nemzeti bajnoki mérkőzést, amely

a Rapid 4:1 (2:0) arányú győzelmével végződött.

A mérkőzésnek különös érdekességet kölcsönzött az a körülmény, hogy az Unirea-Tricolorot egyre jobban megközeleltik pontszámában a listán utána következő együttesek. A Rapid tegnap kitűnően játszott és különösen csatársora volt elemében. A sorozatos, szép támadásokat veszélyes lövésekkel fejezték be és ez a harci módor meghozta a si-

kert. Az Unirea-Tricolor a mezőnyben egyenrangú ellenfél volt és talán szemre még szebb játékot mutatott mint a Rapid, de

csatársora gólképtelennek bizonyult.

A félidő góljait Bogdan rugta. Szünet után az Unirea-Tricolor vezetett támadásokat és ezek eredménye volt a becsületgól. Azután újból a Rapid került fölénybe és Barátki, valamint Sipos góljával biztosan megnyerte a mérkőzést és az értékes két pontot. A Rapid csapatában kitűnően játszott a csatársor és kiváló teljesítményt nyújtott a kapuban Szadovszki is.

## Nagy harc lesz a kölni német-magyar mérkőzés

A 17. német-magyar találkozó Kölnben kerül ma lejátszásra. A két ország labdarugó válogatottjai eddig tizenhat alkalommal találkoztak.

Ezek közül a magyarok hét mérkőzést megnyertek, hat eldöntetlenül végződött, míg hármat a németek nyertek meg.

A gólarány 40:28 a magyarok javára. Tavaly két mérkőzést játszottak a két ország válogatottjai, egyet Berlinben és egyet Budapesten, de mindkét mérkőzés 2-2 döntetlennel végződött.

A mai mérkőzésre mindkét ország labdarugószervei erőteljesen készülődtek, hogy ez az egy év leforgása alatt lejátszandó harmadik mérkőzés győzelemmel végződjék. Hogy az előkészületek mennyiben voltak kielégítőek az egyik, vagy a másik fél számára, azt a

mai mérkőzés eredménye mutatja majd meg. Egy biztos, hogy

ez a kölni találkozó igen heves küzdelmet hoz majd.

A magyar csapatot csak a mérkőzés előtt állítják össze véglegesen. A keret, amely Kölnbe utazott a következők: Csikós, Tóth kapusok, Korányi és Kispéteri háttvédek, Sárosi III, Polgár, Tóth és Lázár fedezetek, valamint Kincses, Berce, Fűzi, Bodola, Zsengellér és Gyetvai csatárok. Igen érdekes, hogy ebből a keretből a beállított Kiszely fegyelmi vétség miatt kimaradt és helyébe Zsengellért vitte magával Fábrián József magyar szövetségi kapitány.

A német csapat összeállítása a következő: Klodt — Janes, Streitle — Kupfer, Rhode, Kitzinger — Hannreiter, Hahnemann, Walter, Schön, Kobiersky — Tartalékok: Jahn, Miller, Gellesch és Wilimowszky.

Politechnica—Crisana, az Electrica-pályán 11 órakor vezetí Uocnic.

CFR—Rapid, a Rapid-pályán, délelőtt 11 órakor, vezetí Barna.

### KERÜLETI BAJNOKSÁG:

Progresul—Banatul, a Banatul-pályán 11 órakor.

### IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Chinezul—Vulturii, a Banatul-pályán, negyed 3 órakor.

Banatul—Vulturii, a Banatul-pályán 9 órakor.

Ripensia—Electrica, az Electrica-pályán d. u. 4 órakor.

Rapid—Politechnica, a Rapid-pályán, negyed 3 órakor.

CFR—Progresul, a CFR-pályán, negyed 10 órakor.

### Bajnoki mérkőzések az országban

#### NEMZETI BAJNOKSÁG:

Resita: UDR—Ripensia, vezetí Alexandriu.

Brad: Mica—Gloria, vezetí Petric.

Bucuresti: Rapid—Unirea-Tricolor, vezetí Russu dr.

Sportul Stud.—FC Ploesti, vezetí Voicu.

Craiova: FC Craiova—Universitatea, vezetí Ceau-reanu.

Braila: FC Braila—Venus, vezetí Irimescu.

#### B-LIGA:

I. csoport: Lugoson Vulturii—SSMR, vezetí Bozgan.

CFR Severin—Electrica, vezetí Dumitrescu.

II. csoport: CFR Simeria—ACFR, vezetí Jurca.

## A mai labdarugó műsor

A labdarugásban a mai vasárnap ismét igen mozgalmas nap lesz úgy belföldön, mint külföldön. Az országban

teljes bajnoki forduló van az összes csoportokban.

A külföld kiemelkedő eseménye a kölni német-magyar válogatott találkozó. Magyarországon kupamérkőzésekkel töltik ki a válogatott mérkőzés folytán kimaradt bajnoki mérkőzések helyét.

Timisoara (Temesvár) kiemelkedő eseménye a Chinezul—CAMT mérkőzés, amely a Banatul-pályán délután fél órai kezdettel kerül eldöntésre. A két ősrivális ezen alkalommal csupán a szép játékra fekteti a főszerepet és ez alighanem sikerülni is fog a két fiatal csapatnak. Közönségre is lehet számítani, ha az idő szép tavaszi marad. A régi hívekben talán jelenléttükkel támogatják majd a fiatalok törekvését, hogy fenntartsák a két nagynevű egyesületet.

Az őszi eredmény 4:1 volt a lilák javára.

Játékvezető Tunea dr. Előzőleg a Chinezul és a Vulturii ifjúsági csapatai küzdenek a bajnoki pontokért.

A teljes labdarugó műsor különben a következő:

## Bajnoki mérkőzések Timisoara (Temesvárott)

### B-LIGA:

Chinezul—CAMT, a Banatul-pályán, délután fél 5 órakor, vezetí Tunea dr.

## Butorüzletemet áthelyeztem

mindennemű butorok olcsón

kaphatók

**UNGOR**

Timisoara IV Str. I, Bratianu 39

(a Pucher-kályhagár mellett)

## Nem egyszerű szavak, hanem valóság

Ha könyvecskénk birtokában van, megkaphat bármilyen tisztogatást, vegyi tisztítást, festést, kalapjavítást, vasalást vagy ruha, fehérenemű javítást, harisnyaszem felszedést, narinya javítást, nyakkendő javítást, boy szolgálatot, oncolást, manikürt a lakáson. Lakások szerzését, vagy kiadását, árúk vételét, eladását, azonkívül kezdve a fogorvostól, muziknál, állami sorsjegynél kedvezményekben részesül. Kérje karnettünket. Győződjön meg előbb,

akkor fizessen „Utilcomert”

Timisoara Telefon 25-69, 20 81

## Köszönetnyilvánítás.

Ozv. Kőszeghy Emilné úgy a saját, mint az egész rokonság nevében a leghálásabb köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik felejtethetetlen drága férjének elhalálása alkalmával részvétüket fejezték ki, virágot küldtek és a temetésen megjelentek.

Arad, 1941 április 5.

özv. Kőszeghy Emilné

Özv. Tanczos Ernőné szül. Baruch Margit úgy a saját, mint gyermekei Pali és Juci, továbbá a Baruch I. Fiál cég és alkalmazottai nevében is mély szomorúsággal jelenti, hogy férje

## Tanczos Ernő

49 éves korában váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat április hó 6-án, vasárnap délután 4 órakor, a zsidó temető halottasházából kísérik utolsó útjára.

Emlékét kegyelettel megőriztük!

Timisoara, 1941 április hó 5.

## FLOTTE STENOYPISTIN

für Deutsch und auch Rumänisch sucht angesehene reichsdeutsche Firma in Bukarest bei guter Bezahlung Bewerbung unter „Flotte Stenotypistin“ an Annoncenexpedition Adania, Bukaresti, Strada Carol Nr. 92

Industrii Sarnei—Vitrometan, vezetí Humiade. Jiul—Minerul, vezetí Cristea.

Kettős mérkőzés lesz ma a Banatul-pályán. A szövetség rendelkezésére a Banatul-pályán ma, vasárnap délután két bajnoki mérkőzést bonyolítanak le. Délután félhárom órai kezdettel a Politechnica és az aradi Crisana mérkőzések a bajnoki pontokért, míg fél óra kor a Chinezul és CAMT csapatai találkoznak. A kettős B-liga bajnoki mérkőzések előreláthatólag nagyszámú közönséget vonzanak a pályára.

## Aradi mérkőzések

A kerületi bajnokság küzdelmeiben ma délután kerül sor az Unirea—SGA mérkőzésre, amely a nap legizgalmasabb meccsének ígérkezik. A bajnokságra törő SGA csapata az AMEFA volt játékosaival megerősítve veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés a Gloria-pályán egyegyed öt óra kor kezdődik. Előtte fél háromkor az AMRA a Tricolorral játszik bajnoki mérkőzést, amely szintén nagy küzdelmet ígér.

### ARADI KERÜLETI BAJNOKSÁG:

SGA—Unirea a Gloria-pályán, délután 4 órakor.

Amra—Tricolor a Gloria-pályán, d. u. 3 órakor.



HAZAK  
FÖLDEK  
SZŐLŐK  
MALKOK  
TELKEK

ELADASA  
VÉTELE  
CSERÉJE

minden árfokozatban

Hatschek ügynökség

Arad, Bul. Carol 46, Tel. 16-15

## Világhíradó

Magyarországon ma Magyar-Kupa mérkőzéseket játszanak. A kijelölt mérkőzések a következők: Debreczenteen a Vasutasok az Elektromossal, Tatabányán a Bányászok a Salgótarjáni BTC-vel, Diósgyőrön a DiMÁVAG a Törekvéssel, Nagyváradon a NAC a Kispesztel, míg Ujpesten a Tokod a Magyar Pamutiparral méri össze erejét.

A magyar öklövívők ma válogató mérkőzésen mérik össze erejüket. A párosítás a következő: Podány — Kiss, Frigyes — Csapogya, Torma II — Oláh, Beme — Kocsis, Jászai — Farkas, Csontos — Kassa, Homolya — Nagy. A mérkőzések után állítják össze véglegesen azt a csapatot, amely a magyar színeket képviseli majd a budapesti Európa-bajnokságokon. A budapesti Európa-bajnokságokon különben a magyarokon kívül még az olaszok és a németek vesznek részt minden súlycsoportban, tehát teljes csapattal. A többi hat nemzet csupán a legjobb versenyzőit küldi ki.

## Hatschek ingatlanforgalmi iroda

Arad, Bulev. Carol 46, Telefon 16-95.

(ÁRAK EZREKBEIN!)

6000: kettős tkv, tételt képező bérház, 20 bérleménnyel. 3000: saroküzletház, 13 lakással. 2500: Belv. emeletes 9 lakásos. 1700: Főter mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1000: kettős telken épült bérház, 200.000 btto hozammal. 1500: belv. 6 bérleményes, nagy fronttal. 1300: főteri bérházkomplexum 1/4 része, btte 11% hozam. 1000: körüti cottagevilla. 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jövő. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl lakás, nagy kert. 730: Muresparti új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fűrdőszoba, nagy kert a Viztoronynál. 400: pernavai 3 lakásos. 330: Belv. 3-szobás csaláti ház, nagy kert. 250: Gyermekekörháznál nagy kertes. Földek. Telekek. Szőlők. Cseré ingatlank. Minden árfokozatban.

# Corso (Arad) Ördöngős fruska

hozza az igazi nagy filmeket.

Előadások: 11:30, 3, 5, 7.30, 9.30.

Tel. 23-64

A szezon legmelódiasabb legötletesebb filmremeke az  
Főszerepben: az ardeali származású legnagyobb amerikai filmrendező: **JEAN PASTERNAK** legújabb felfedezettje a tüneményes hangu fiatal leány **GLORIA JEAN** jobb és szebb mint **DEANNA DURBIN**. - A legújabb UFA és OLÁSZ JURNALOK.

## Apróhirdetések

### Alkalmazás

Keresek azonnali felvételre fiatal fényképességet, ki a fotószakmának minden ágát érti. Egyben keresek alkalmi effek-reflektort. Ajánlatokat Fotofilm, Deva.

(664)

Marogéd gyakorlattal universalis marogédhez kerestetik. Ci ma kiadóban. (658)

Keresek egy megbízható rendes tisztá minden és jól főzni tudó asszonyt lehetőleg 35-40 évesig. Timisoara, III., Str. Romulus 78. (676)

Szántást traktorral vállalom. Bagyin Károly, Timisoara, III., Str. Diaconul Coresi 20. (677)

Uj „Tipone” goblain eladó. Arad, Str. Cordas 20. (2116)

Szabót, vasalásban gyakorlottat, felvez azonnalra Hoszpodár, Arad, Str. Stroescu 13. (2133)

Anyahelyettesként keresek harmadik éves fiamhoz, megbízható, intelligens nevelőnőt német nyelvtudással. Ing. Leitner, Braşov, Str. Matei Basarab 1. (678)

Butoraszatlosok felvételnek Siebold butorgyár, Timisoara, II., Str. Telegrafului 22. (656)

### Oktatás

Gimnazistákat vizgára előkészít érettségizett urleány valamint vállal francia nyelvtanítást. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (2121)

### Lakás

Csinosan butorozott különbejárta utcai nagy szoba 2 személy részére azonnal kiadó. Esetleg konyahasználattal is. Timisoara IV., Str. Bolintineanu 6, a Dohánygyárral szemben. Szabados. (1027)



**HÁZAK  
FÖLDEK  
SZÖLÖK  
MALMOK  
TELKEK**

**ELADÁSA  
VÉTELE  
CSERÉJE**

minden árfokozatban  
**HATSHEK ÜGYNÖKSÉG**  
Arad, Bulv. Carol 46. Telefon 16-95.

Május 1-re 2-3-szobás lakás kerestetik a II. kerületben. Ajánlatokat „13” jelige alatt a timisoarai kiadóba kérek. (1017)

Keresek májusra — nem zónában — 2-szobás modern lakást idősebb gyermektelen házaspár részére, állandó lakó és pontos fizető vagyok. Rechner László festéknagykereskedő, Timisoara, I., Str. Gheorghe Lazar 4. (660)

Garzonlakás az I. kerület központjában (butorral is) átadó olcsó lakbér mellett, továbbá kiadó butorozott szobák I. és IV. kerületben és lakások azonnalra és május 1-re. Információt: Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1030)

Hajlandó Ön lakását átadni? Ügyfeleink áldozatok árán is keresnek lakást. Keressen fel bennünket Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1031)

Kétszobás modern lakást keresek, lehetőleg az I. kerületben. Cimeket „Csendes lakó” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (1032)

### Értesítés.

I szívettel értesitem ismerőseimet, hogy **uri szabóságomat** Timisoara II., Str. Odobescu 21 alatt megnyitottam A legújabb divat szerint készítek ruhákat. Szíves pártfogást kér **Kajtor István** uri szabó

3-4-szobás modern lakás, lehetőleg a Belváros közelében, pontos fizető részére kerestetik. Cimeket „4-5000” jeligére a kiadóba Timisoara. (1022)

Keresek egyszoba konyhás lakást. Timisoara, IV. vagy III. kerületnek elején. Telefon 20-22. (653)

3- vagy 4-szobás lakást keresek május 1-re esetleg kerttel. Cim: Rudolf Mosse kirdetőirodában, Arad, Str. Eminescu 8. (2134)

Kiadó lakások, 3 szoba központi fűtés. Lloydson, 1-szobás garzonlakás a Bratianu-téren, 2 szoba hall. (csakis butor átvétellel) színháznál, valamint több külvárosi lakás. Bővebbet: Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1052)

Belváros központjában zónában lévő 2-szobás ujonnan festett modern eszelőszobás fürdőszobás lakásomat, új épületben, első rélném 2-3-szobás lakással III. IV. vagy II. kerület elején. Ajánlatokat „Tiszta” jeligére a kiadóba. (670)

Három- vagy kétszobás lakást keres lehetőleg a II. kerületben háromtagú zsidó család május 1-re. Cim a kiadóban, Timisoara. Telefon: 15-12. (672)

### Adás-vétel

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, iróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (622)

Teljes lakásberendezéseket, belföldi és keleti szőnyeget, antik és modern butort, varrógépet, ezüstöt, nemes porcellánt, Timisoarán, Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (621)

### Megbizoinnk készpénzben

nagyon magas árat fizetnek külföldi, belföldi, gyári szőnyegekért, antik és modern butorokért, márkás porcellánokért, irodai és üzleti berendezésekért, linoleumért, irógépekért, varrógépekért, festményekért, szobrokért, Wertheim-kasszáért, műtárgyakért, könyvritkaságokért. „ARTA” bizományi üzlet, Arad, Str. Alexandri 5.

Aszparaguszok, oleanderfák, különböző fajtájú kaktuszok helyszüke miatt eladók. Timisoara, II., Str. Bales 1. ajtó 3. (1016)

### Gazdaságilag értékes!

Nem modern, hanem praktikus. A téli ruhákat gondosan ki kell tisztogatni, nem pedig „klopfolni”, mielőtt tére eltesszük a szekrénybe. Általános takarítást lakásokban a husvétii ünnepekre már most kell előjegyezni. Szállodai szobák rezerválását **Bucuresti** részére nálunk lehet előjegyezni. **Ugyancsak Bucuresti részére:** Közléseket, információkat elintézésüket eredményesen 24 órán belül intézünk el. Nem szavak, hanem tettek. **UTILCOMERT**, Timisoara, **Kütti-tér 1.** Telefon: 25-69.

Eladó egy nagyon szép amerikai rózsaháló nagyon jókarban. Megtekinthető Aradon, Bul. Regele Ferdinand 65, I. ajtó 6. (2124)

Egy amerikai iróasztal, ebédlőasztal, székekkel, tálaló és rádióasztal, egy tonet-hintaszék, összecusukható vaságy, ebédlő-csilár költségek miatt eladó. Arad, Str. Remus 34. (2127)

Piano, használt, fekete mignon, olcsón eladó. Arad, Str. Sfantul Gheorghe 13/15. Háttul az udvarban. (2130)

Mély gyermekkoosi jó állapotban olcsón eladó. Arad, Str. Minervei 37. (2132)

A Hegyalján egy két holdas jókarban lévő szőlőt kolnával megvételre keresek. Ajánlatot ármegjelöléssel „Készpénz” jeligére Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérek. (1054)

### EGY BOY!?

6 lei 60 bani

„Ulcomert”, Timisoara. Telefon 25-69

Versenygépet keresek megvételre jókarban levőt (kerékpár). Rózsa, Dornhelm-cég, Timisoara-Belváros. (663)

Magas férfitermetre készült jókarban lévő szettétké ruha olcsón eladó. Biró, Arad, Str. Popa Gheorghe 7. (1053)

Eladó II. kerületben szép telek. Érdeklődni III., Str. Decembrie 48. A 6-os villamos mentén. Mihalacsik. (679)

Elsőrendű Productiv-Genossenschaft angol repetíció szerkezetű rövid mahagoni zongora, ugyancsak egy kiváló Förster-piano, majdnem új állapotban, eladó. Timisoara, Str. Turin 6, I. em. Telefon 38-13. (675)

### Cipő- és csizmatalpa

vághatónak a világ szőrzőanyai ideig tart, ha „**TARZAN**” talpkonzerválóval bekeni. **Ára 30 le.** Kapható minden jobb üzletben, drogériákban, illatszertárban és cindüzetben. Timisoarai képviselő: **FRANZ ELGES, Piata Axente Sever 14**

Keresek megvételre Deutz-motort 6-8 HP jókarban lévő használtat vagy újat. Cimeket „Deutz” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (662)

Modern diófa-háló eladók. Timisoara, II., Str. Dacilor 11. (659)

Perzsa ágyelő megvételre kerestetik. Cimeket „Jókarban lévő” jeligére a timisoarai kiadóba kérem. (1052)

Bélyeg-gyűjteményt, régi levelezést veszek. Érdeklődni Fotofilm, Deva. (665)

Eladó kazán, dupla csőprés 57x73 mm. Stir Dávid, Pancota. (2117)

Kézi vashenger tennispálya és park-ut számítására alkalmas, eladó. Érdeklődni a Magyar-házban, Losoncán. (673)

Antik órát vásárol gyűjtő. Timisoara, IV., Str. Fröbl 31. (668)

Pianino Förster világmárka, 3-pédálos angol szerkezetű, uymint egy „Crapka” fekete kereszthuro zongora eladó. Mártil, Timisoara, Str. Dorobantilor 57. Telefon 44-09. (667)

Családi ház eladó. Anghel Dusan, Timisoara-Fratelia, VI. utca 105, délután 4 óráig. (669)

Casa particulara de vanduta. Anghel Dusan, Timisoara-Fratelia, VI. str. No. 105. De va zut dela orele 4 dupa masa. (669)

Irodaberendezés megvételre kerestetik. Timisoara, I., Bulev. Regele Ferdinand 1, ház mesternél. (Löffler-ház.) (671)

Népművészeti, felsőruha, fehérnemű, varró, szabásati, rajz, művirág, szövészet, kezyü, jáék, aranyhímzés, bőrmunka, orsóscipke, stb. stb. **tanfolyam kezdődik**

**Somoray Julia munkatanítónő**  
Timisoara IV., Str. Bratianu 12 az udvarban.

### Különféle

Starceviczi elektrotechnikus elvállal minden szakmába vágó munkálatokat, átszereléseket. Arad, Str. Eminescu 8. Telefon 17-11. (A Déli Hírlap hirdetési irodájában.) (1025)

Tervek összeállítását, felbecsülést, telekmérést stb. vállal, Timisoara, I., Str. Lenau 22. (634)

# Es-Ka

olcsón árusít

## maradékcipőket

Timisoara II., Stefan Cel Mare 4

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe! Esslingen-rollók karbantartási díja havi 20 lei rollónként. Hathavi előfizetés esetén minden tizedik rolló után egy rollónak új rugóval vagy gurtinival való ellátása ingyenes. Minden más munkára 40%-os kedvezmény. Üzleti vasrendőnyökre külön árszabás. **Intretinerea**, Timisoara, I., Str. Gheorghe Lazar 3. Telefon 35-84. (589)

Paplanokat és kárpitosmunkát szakszerűen olcsón felöltséggel vállalom. Kanizsay, Timisoara, IV., Str. Bratianu 1. (674)

Kiadó raktárnak is alkalmas üzlethelyiség azonnalra. Arad, Str. Episcopul Clorogari 17. (2129)

Korrekt szakképzett keresztény keres 1.000.000 leig biztos fedezetre jól jövedelmező vállalathoz társat, Szaktudás nem kell, lehet csendes társ is. Vallás nem számít. Ajánlatokat „Szakember” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (560)

## Angya naptárak

második kiadásából még egy kevés számú példány kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Timisoara és Aradon: a Déli Hírlap hirdetési irodájában, Str. Eminescu 8. esetleg a pénz elozetes beküldése után is megrendelhető. **Ára 24 lei.**

Hatvanéves nyugdíjas tisztviselő elhelyezkedne 3200 lei nyugdíjával. Választ „Élettársként” jeligére Rudolf Mosse-hoz Arad, Str. Eminescu 8. (2122)

Hirdessen a

# Déli Hírlapban!